

**Bæredygtig udvikling i landbruget –
styrkelse af landmandens overblik,
indsigt og handlemulighed
- Advisory board møde #2**

Projektleder Ivan Damgaard

20. juni 2023

*Projekt: Bæredygtig udvikling i landbruget – styrkelse af landmandens
overblik, indsigt og handlemulighed*

STØTTET AF
Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

Dagens program

- Kl. 9.30** **Velkomst og dagens program** *v/projektleder Ivan Damgaard*
- Kl. 9.45** **Projekt 7114 – status og fremdrift** *v/Ivan*
Refleksion og kvalificering v/deltagerne
- Kl. 10.15** **ESGreenTool status og udvikling & demonstration af ESGreen Tool Report – et nyt modul i ESGreenTool til ESG rapportering** *v/direktør Jens Bligaard, SEGES Digital*
Refleksion og kvalificering v/deltagerne
- Kl. 11.00** **Præsentation af AP2 Ikke-Finansiell rapportering** *v/Søren Bisp*
Refleksion og kvalificering v/deltagerne
- Kl. 11.45** **Frokost**
- Kl. 12.45** **Præsentation af AP2 Ikke-Finansiell rapportering – fra ESG til ESRS** *v/Kenneth Kjeldgaard*
Refleksion og kvalificering v/deltagerne
- Kl. 13.30** **Præsentation af AP4 Finansiell ledelsesrapportering** *v/Kenneth & Ivan*
Refleksion og kvalificering v/deltagerne
- Kl. 14.15** **Kaffepause**
- Kl. 14.30** **Refleksion, inputs og kommentarer til den bæredygtige udvikling i landbruget** *v/bordet rundt*
- Kl. 15.30** **Opsamling**
- Kl. 15.45** **Tak for i dag og god sommer**

Status projekt 7114

Bæredygtig udvikling i landbruget

– styrkelse af landmandens overblik, indsigt og handlemulighed

Projektets formål

1.

- at sikre landmændene er bedst muligt rustet til **at iværksætte tiltag, der understøtter den bæredygtige udvikling**

2.

- at sikre landmændene er bedst muligt rustet til **at iværksætte tiltag, der sikrer den fremtidige finansiering i erhvervet**

Projektets mål

1.

at **analysere og vurdere** EU's krav til bæredygtig finansiering og ledelsesrapportering

2.

at **synliggøre** hvordan landmændene med baggrund i analyser og vurderinger kan **iværksætte handlinger**, der understøtter den bæredygtige udvikling.

3.

at **sikre** landmændenes **datagrundlag** for vurdering af den bæredygtige udvikling er **valid og kvalitetssikret**

Projekt 7114 Arbejdspakker

Arbejds-pakke	Titel	Bemærkninger
AP 1	Vurdering, kvalificering og perspektivering af arbejdet med bæredygtighed	Projektets advisory board
AP 2	ESG Ledelsesrapportering - Ikke-finansiell rapportering	
AP 4	Finansiell rapportering	
AP 5	Økonomidatabase og bæredygtighed	
AP 7	Budgetkalkuler kan understøtte bæredygtige beslutninger	
AP 8	Incitamentsmodeller for bæredygtig udvikling som motivation for landmand	

AP2

Finansiel rapportering

Status

Finansiell rapportering

– vigtige områder set fra landmandens stol i mødet med den finansielle samarbejdspartner 2023

Økonomisk robusthed - 80%:

- Økonomiske nøgletal – status og Historik
- Økonomiske nøgletal – budget og udvikling
- "Cash is king"
- Likviditetsberedskab
 - Drift, vedligehold og udvikling
- Afkastningsgrad
- Gennemsnitlig gældsrente
- Egenkapitalforretning
- Værdiansættelser
- Soliditetsgrad kombineret med likviditetsberedskab
- Ingen bankgæld

Økonomisk robusthed – 20%

a. "Hårde parametre"

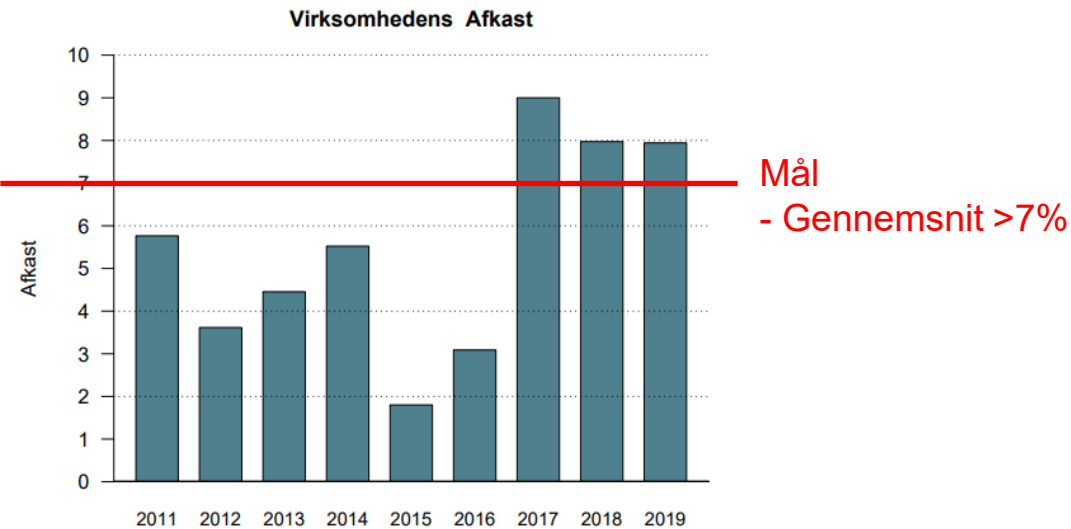
- i. Ejerstruktur
- ii. Virksomhedens livsfase
- iii. Omsætning i alt
- iv. Investeringer i alt
- v. Afskrivninger i alt
- vi. Aktivmasse i alt
- vii. Flad drift contra vækst
- viii. Antal medarbejdere

b. "Bløde parametre"

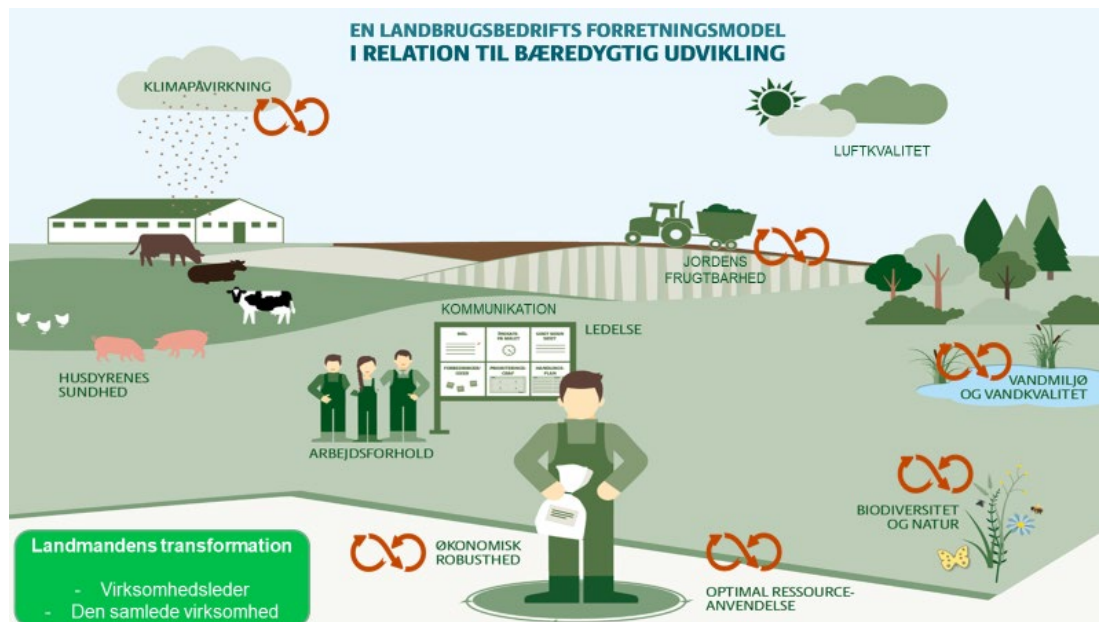
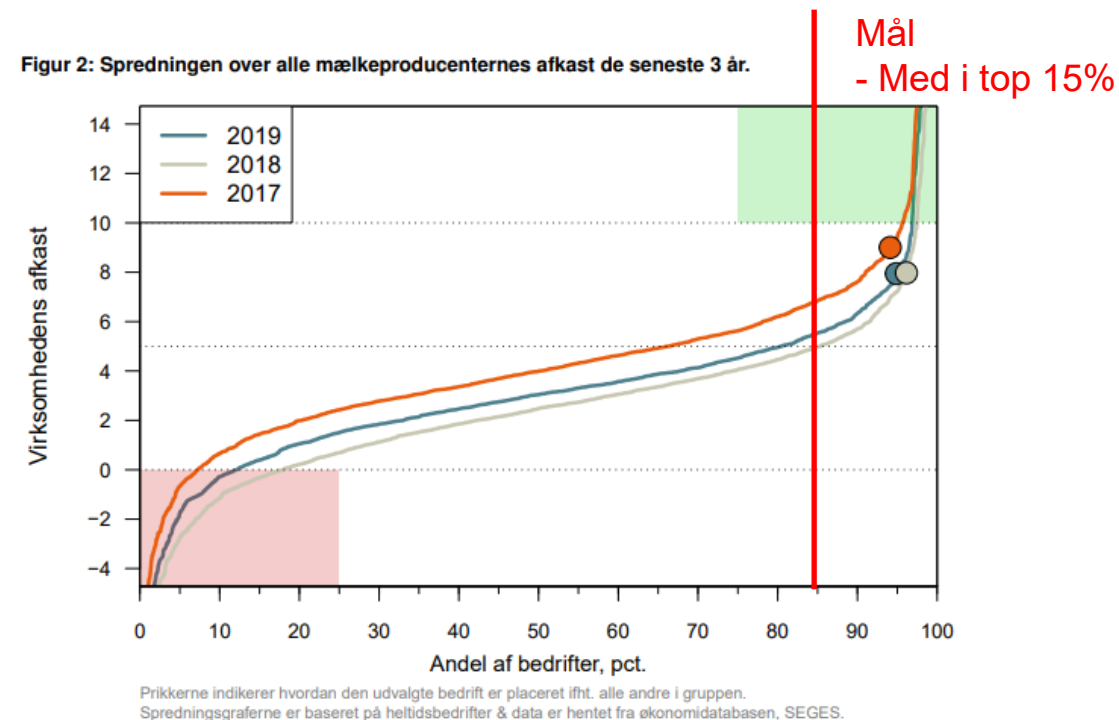
- i. Governance – virksomhedsledelse, lederskab, eksekveringskraft, innovationskraft, risikostyring, compliance
- ii. Forretningsmodel
- iii. Virksomhedens omdømme
- iv. Virksomhedskultur og medarbejderengagement

Strategisk nøgletalsrapport v/2 - fra landmandsmøder

Figur 1: Virksomhedens afkast de seneste 9 år.

Figur 2: Spredningen over alle mælkeproducenternes afkast de seneste 3 år.

Spredningsgrafen

Citat: "Min virksomheds udvikling målt op mod andre er et super godt overblik for mig, men svært at gå fra fokus på min hovedproduktion til min samlede virksomhed".

AP5

Økonomidatabase og bæredygtighed Status

Økonomidatabase og bæredygtighed

Ændret strategi

- Fremefter ”kobles” Økonomidatabasen direkte på ESGreenTool
- Det betyder bl.a. at data afleveres til værktøjet ESGreenTool, og formler omkring CO₂-beregninger nu køres centralt i ESGreenTool.
- Resultaterne fra ESGreenTool sendes så retur til Økonomidatabasen, hvor der så kan simuleres på datasættene.
- I økonomidatabasen opsamles og struktureres stadig de relevante data fra regnskabsproduktionen.
- Simuleringsmuligheder, f.eks. ved ændringer i CO₂e-udledningen på grund af at et virkemiddel, vil stadig være placeret i Økonomidatabasen.
- **Fordelen** ved at bruge formlerne direkte i ESGreenTool er at disse ikke skal opdateres flere steder og SEGES altid har ens beregninger i ØDB og ESGreenTool.
- **Ulempen** er at det ikke er muligt at beregne på hver bedrift for sig, men kun definerede grupper af bedrifter
- indtil videre!

AP8

Incitamentsmodeller for bæredygtig udvikling som motivation for landmand Status

MOTIVATION FOR BÆREDYGTIG UDVIKLING - *pisk eller gulerod?*

ARBEJDSMØDE OM BÆREDYGTIG UDVIKLING AF DANSK LANDBRUG

PISK ELLER GULEROD?

Vi inviterer hermed landbrugets værdikæde - leverandører, aftagere og andre interessenter - til arbejds møde med fokus på ESG, økonomisk rapportering og motivationen for den bæredygtige udvikling

FORMÅLET med dagen er:

- at stille skarpt på den bæredygtige udvikling af landbruget frem mod 2030 og 2050
- at folde de vigtigste bæredygtighedsindsatser ud for økonomisk og ikke-finansiell bæredygtighed på bedriftsniveau
- at synliggøre motivationsfaktorer, der kan understøtte landmandens bæredygtige indsatser på egen bedrift og ud fra et dobbelt væsentlighedsprincip
- at omsætte de vigtigste bæredygtighedsindsatser til handlinger i landbruget
- at drøfte bæredygtig udvikling på bedriftsniveau og bæredygtig udvikling i partnerskaber

På dagen får vi besøg af:

- *Anders Harck*, sektor formand for Økonomi & Virksomhedsledelse i Landbrug & Fødevarer samt ejer af landbrugsvirksomheden Tjæreborg
- *Klaus Kaiser*, erhvervsøkonomiskchef, SEGES Innovation
- *Hanne Bang Bligaard*, Director, Agri Sustainability, Arla Foods

Vi glæder os til at se dig!

Bedste hilsner
Ditte Kjær Jacobsen & Ivan Damgaard
SEGES Innovation, Strategi & Vækst

PRAKTIK OG TILMELDING

Arbejds mødet afholdes den 8. juni 2023, kl. 09.00-16.00 hos SEGES Innovation, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N.

Tilmelding til Birgit Winther Sørensen mail: bws@seges.dk eller tlf. nr.: 2149 2801 - DEADLINE for tilmelding er 25. maj 2023.

Vi gør opmærksom på, at der er 25 pladser til dagen, og vi forsøger at fordele pladserne, så hele værdikæden er repræsenteret.

Det endelige program for dagen sendes i en mail efter tilmelding.

SEGES
INNOVATION

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

INSPIRATION OG DEBAT OM BÆREDYGTIG UDVIKLING I DANSK LANDBRUG

SEGES Innovation – Strategi & Vækst

Agro Food Park 15 – Skejby – 8220 Aarhus N

PROGRAM FOR DAGENS SAMLING

Kl. 08:30 – 09:00 Morgenkaffe, lune boller og netværk... tag endelig kaffe med ind til mødet

Kl. 09:00 – 09:10 Velkomst ved *Ditte Jacobsen og Søren Bisp, SEGES Strategi & Vækst*

Formål og forventninger

Kl. 09:10 – 09:45 **Bordet rundt** – To minutter pr. deltager
Fokus: Mine udfordringer med bæredygtig udvikling

Kl. 09:45 – 10:45 **Motivation for bæredygtig udvikling**
Hanne Bang Bligaard, Arla, deler erfaringer fra Arlas point-baserede tillægsmodel for bæredygtighed (link).
Vi debatterer, hvordan man kan motivere til investeringer og ændret adfærd for en mere bæredygtig landbrugsproduktion.
Faciliteres af *Ditte*

Kl. 10:45 – 11:45 **ESG-rapportering for ledelse og fælles handling**
Anders Harck, formand for Sektor Økonomi & Virksomhedsledelse, indleder med refleksioner om ledelse i fremtidens værdikæder.

Med afsæt i kommende EU-standarder for bæredygtighedsrapportering diskuterer vi, hvor og hvordan vi kan arbejde sammen med leverandører og kunder. Oplæg og facilitering ved *Søren*

Kl. 11:45 – 12:30 **Prisen for grøn omstilling og økonomisk robusthed**
Klaus Kaiser, cheføkonom ved SEGES Innovation, deler ud fra analyser af forskellige afgiftsniveauer på udledning af drivhusgasser og brug af varierende opkrævningsmodeller.
Der rundes af med opklarende spørgsmål til *Klaus*.

Kl. 12:30 – 13:00 **Frokost** i vores gode kantine

Kl. 13:00 – 14:00 **Vi snakker af**
Vi inviterer jer retur i mødelokalet for endnu flere opklarende spørgsmål, fælles undren og en sidste debat om veje frem.

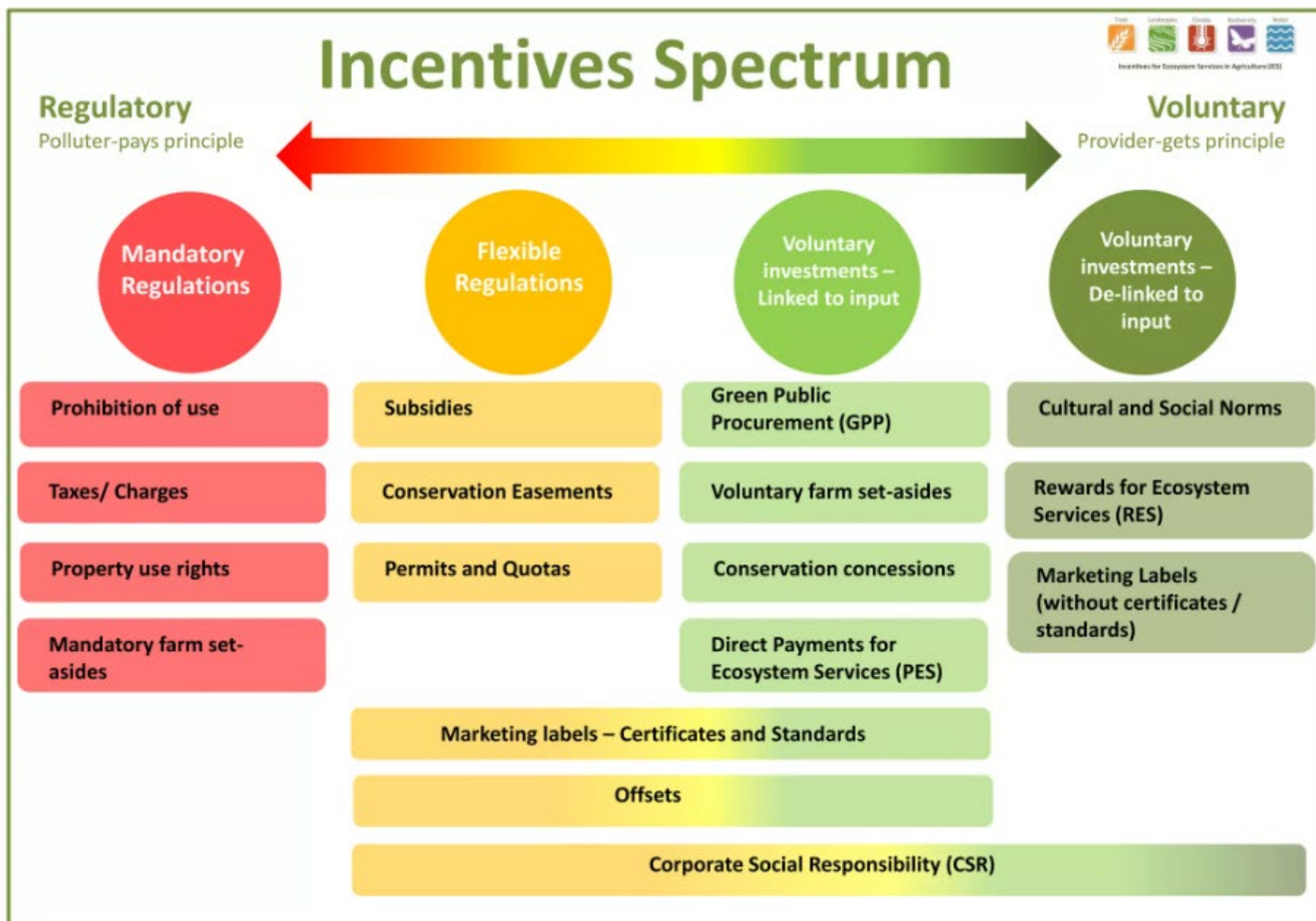
Og det kan også være én-til-én for en snak om netop din virksomhed eller din nysgerrighed. Den tager vi i overtiden 😊

SEGES
INNOVATION

Projekt: Bæredygtig udvikling i landbruget - styrkelse af landmandens overblik, indsigt og handlemulighed

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES
INNOVATION

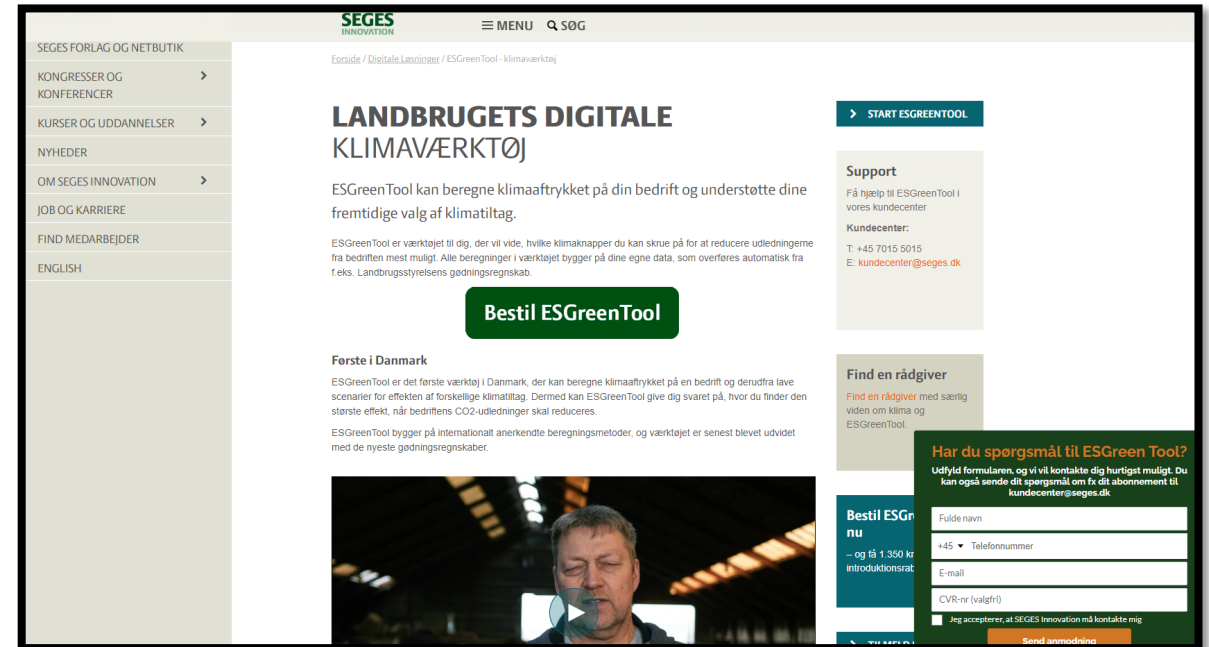

Kilde: FAO, Garret, L. and Neves, B. (2016)

**ESGreenTool status og udvikling
&
Demonstration af ESGreen Tool Report
– et nyt modul i ESGreenTool til ESG Rapportering
v/Jens Bligaard**

Navngivning – ‘ESGreenTool’

- www.esgreentool.dk
- Indeholder pt to moduler
 - ESGreenTool *Climate*
 - ESGreenTool *Report*
 - ...

ESGreenTool™
REPORT

ESGreenTool *Climate*

- Drift og vedligeholdelse af ESGreenTool *Climate*
 - Stabil drift (to regnskabsår: 2020 og 2021)
 - Dækker alle danske bedrifter med gødningsregnskab
 - Udviklet en indtastningsskabelon til bedrifter, der ikke er med fra Landbrugsstyrelsen
- Videreudvikling af ESGreenTool *Climate*
 - Direkte hentning af 'nye' data fra Mark Online (mark- og gødningsplaner)
 - Revideret brugerflade
 - Betatest med bedrifts- og produktaftryk for mark den 24/5

Plan

- Produktaftryk Mark – 22/8 2023
 - Produktaftryk Gris – 10/10 2023
 - Produktaftryk Slagtekyllinger – 31/10 2023
 - Diverse ...
-
- Samarbejde med Arla og Mejeriforeningen om fælles produktaftryk på mælk

1. Filtrér data

År (1. jan. - 31. dec.)

2023

Søg på mark nr. eller navn

Flere filtre

Jordbund (antal marker)

☐ Vis kun JB11 (Humusjorde) (1)

Afgrode (antal marker)

☐ P. græs. u. kl. (oml 5) (1)☐ Silomajs (1)☐ Vinterhvede (1)

2. Indtast data

Luk alle viste

Data er senest hentet

Data for alle marker

El, Diesel, Maskinarbejde - oplysningerne er nødvendige for at kunne beregne et rigtigt resultat.

Total elforbrug til marker

16000 kWh

Jens Bligaard 19/06/2023

Heraf egenproduktion af el til marker ⓘ

0 kWh

Jens Bligaard 19/06/2023

Andel af el forbrugt til vanding ⓘ

15 %

Jens Bligaard 19/06/2023

Dieselforbrug

11000 L

Jens Bligaard 19/06/2023

Maskinarbejde indkøbt

176000 kr.

Jens Bligaard 19/06/2023

Maskinarbejde solgt

55000 kr.

Jens Bligaard 19/06/2023

1-0 ved søen

30,00 ha. JB6 (Fin sandblandet lerjord)

Afgrode

Vinterhvede

Udbytte

85 hkg/ha

Nedmuldning

Nej

Er marken blevet tilført kalk inden for de sidste fem år?

☒ Ja ☐ Nej

standard

Resultat og analyse

Opsætning af visning

Bedrift

Produkt

År (1. jan. - 31. dec.)

2023

Produktion

Marker

Produktaftryk

År 2023 CVR nr. 56565656

Resultatet er beregnet 19.06.23

Kg CO₂e pr. afgrøde

Vinterhvede

I alt 30,00 ha.

Kg CO₂e pr. kg

0,134

[Se marker der indgår i beregningen](#)

Husdyrgødning

0,000

Kalkning

0,009

Afgrøderester

0,035

Nitratudvaskning

0,029

Tørvnedbrydning (humusjorde)

0,000

Elforbrug

0,007

Handelsgødning

0,000

Diesel og maskinarbejde

0,061

Majshelsæd

I alt 20,00 ha.

Kg CO₂e pr. FEN

0,145

Samarbejdsaftale med Innovationscenter for Økologisk Landbrug

- Med virkning fra 1. maj 2023
- ESGreenTool
 - ESGreenTool *Climate*
 - ESGreenTool *Report*
 - Øvrige ESGreenTool moduler
- Medindflydelse på udviklingen fremover – dog enige om, at det er kommercielt drevet!
- Trækker i samme retning!
- Fælles Styregruppe

ESGreenTool Report

- Mål: At undgå, at det ender med at være 17 forskellige måder at afrapportere ESG-data på!
- På sigt mulighed for at hente data fra vores systemer
- Afsæt i ESG-ledelsesrapporteringen

cvruser1@prod.dli

 Hjem

 Ny rapport

Sådan bruger du ESGreenTool Report

Opret ny rapport

I menuen til venstre kan du under menupunktet 'Ny rapport' oprette en ny rapport.

Indikatorer

Det kan være en god ide, inden du starter oprettelse af en ny rapport, at orientere dig i indikatorerne. Det gør du under menupunktet 'Indikatoroverblik' i venstremenuen. Her kan du se, hvilke indikatorer der er med som standard, og dermed ikke kan fravælges, og hvilke indikatorer du har mulighed for at tilføje som yderligere oplysninger i din ESG-rapport. Disse tilvalg foretages enten ved oprettelsen af rapporten, eller imens du udfylder indikatorerne.

Udfyldelse af rapporten

Når du opretter en ny rapport, er der nogle basisoplysninger, du skal udfylde. De obligatoriske felter er markeret med en rød stjerne. Når de obligatoriske oplysninger er udfyldt, klikker du på knappen 'Udfyld rapport'. Nu får du vist de valgte indikatorer og kan begynde at udfylde informationerne. Du kan til hver en tid redigere basisoplysningerne i toppen.

I højre side af udfyldelsesbilledet ses knappen 'Tilføj indikatorer'. Når du klikker på den, får du mulighed for at tilvælge flere indikatorer til din ESG-rapport.

Gennemse rapport – derefter download

I højre side af udfyldelsesbilledet kan du klikke på 'Gennemse rapport', og få vist en oversigt over de indtastede data. Ønsker du at redigere i oplysningerne, kan du klikke på 'Tilbage til udfyldning'. Når rapporten er færdigudfyldt, trykker du på Download PDF. Det tager lidt tid at hente den.

OBS: Hvis ikke-obligatoriske felter ikke udfyldes, kommer de ikke med i rapporten. Dvs. hvis du fortryder en tekst, sletter du den bare. Du vil i rapportudfyldelsen stadig kunne se feltet, men det kommer ikke med i den færdige rapport.

Ny rapport

Obligatoriske felter er markeret med *

Titel

ESG-rapport for Vihøjgaard

Rapporten udarbejdet af *

Jens Bligaard

For virksomheden *

CVR 31785962

Tilføj virksomhedstype (flere kan vælges) *

Planteavl, Gris

Beskrivelse af bedriften

Lorem Ipsum ...

Fakta om bedriften *

Tilføj faktum

1

785 ha

2

1200 søer

cvruser1@prod.dli

 Hjem

 Ny rapport

15: Angiv ammoniaktab fra marken

Kg NH₃-N/ha

Mål 2023

2022

16: Angiv fosforoverskud

Kg P/ha

Mål 2023

2022

Iværksatte tiltag

Tilføj tiltag

Fremtidige tiltag

Tiltagenes vigtighed angives med 1-5 point, hvor 1 er vigtigst

Tilføj tiltag

HUSDYRENS SUNDHED OG VELFÆRD

+

ØKONOMISK ROBUSTHED

+

LEDELSE

+

ARBEJDSFORHOLD

+

ESGreenTool *Report*

- Release primo juli
- Gratisversion med pdf
- Premium version med gem, csv mv.
- Mål: At få bred opbakning
 - Rådgivningen
 - Banker og institutter

report.esgreentool.dk

Præsentation af AP2 – ikke finansiell rapportering

v/Søren Bisp

1. halvår: Status på arbejdspakkenes indsigter

- AB signalerer minimumrapportering med fortsat opmærksom på mål og handling.
- Landmanden er afventende ift konkret efterspørgsel (format og indhold).
- Vi er i projektet afventende pga fortsat udvikling på ESRS og Taksonomi.
- Vi observerer, hvordan der tilbydes stadig flere ESG-værktøjer med revision og finans som afsendere (gratis/billigt).
- Vi ser eksempler på nye samarbejder om fælles mål.
- Store virksomheder øver sig i dobbelt væsentlighed.
- Vi har et godt overblik over aktuelle krav og forventninger til ikke-finansiell rapportering.

KOMMISSIONEN

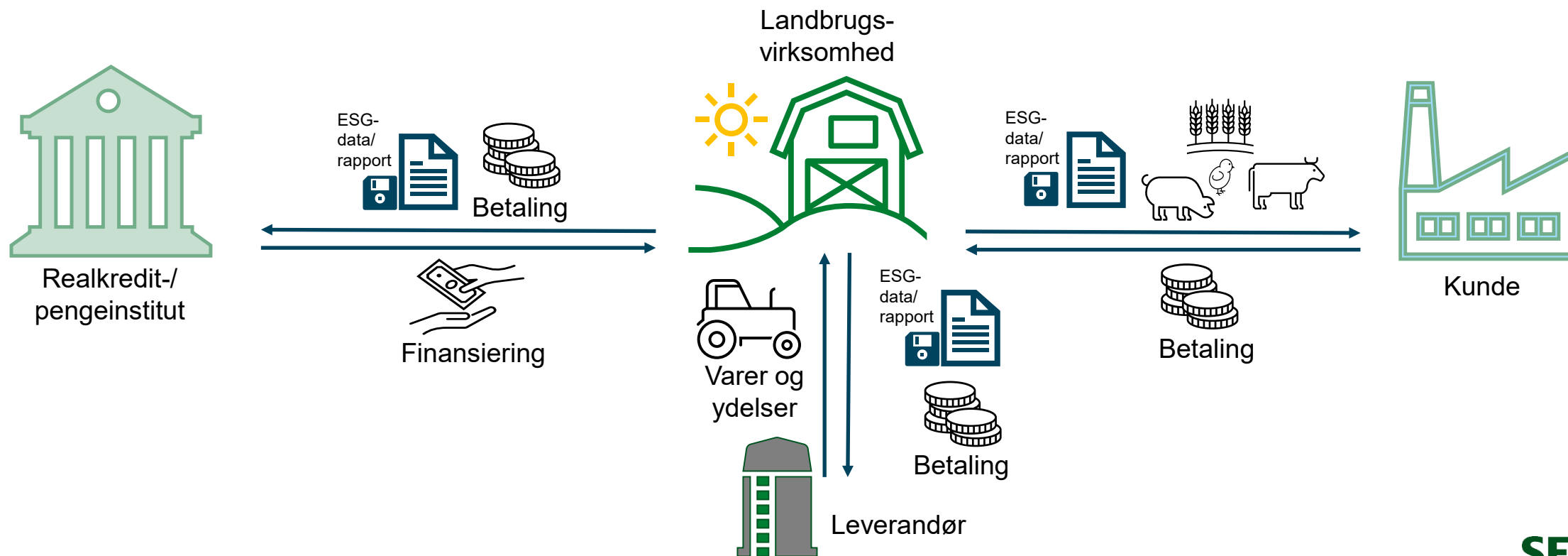

FOLKETINGET

INVESTORER

CSRD/ESRS

RAPPORTERING MED DATA HHV I PROSA

Hvor er balancen?

Er det afhængig af formål med rapportering?

Ofte støder vi på meget omfangsrige CSR/ESG rapporter.

Er det fordi man ikke er dygtig nok til at prioritere?

Eller måske fordi man gerne vil skrue op for at kommunikere samfundsansvar?

Er det noget som I vil anbefale landmanden at arbejde mere med? Vil det giver værdi?

DOBBELT VÆSENTLIGHED

Hvor stor værdi bør vi tillægge
kundernes analyser?

Hvordan bør/kan man som landmand
selv arbejde med dobbelt
væsentlighed?

Dobbelt væsentlighedsprincip

Nykredits forretningsaktiviteter medfører en række risici, som både har betydning for samfundet og forretningen.

Samfundsmæssige risici omfatter risici for, at vores aktiviteter påvirker samfund, mennesker, miljø og klima negativt. Det kunne fx være, at virksomheder, som vi investerer i, ikke lever fuldt ud op til menneskerettighederne, eller at virksomheder, vi låner ud til, udleder drivhusgasser. De samfundsmæssige risici og vores håndtering af dem er beskrevet mere detaljeret i de enkelte kapitler i denne rapport.

Finansielle risici indebærer hovedsageligt kreditrisiko, men omfatter også markeds-, likviditets- og operationelle risici. Nykredits styring af disse risici er med til at sikre vores finansielle stabilitet og vores evne til at låne ud i hele landet og ligger samtidig i naturlig forlængelse af vores status som systemisk vigtigt finansielt institut (SIFI) og det ansvar, der følger med.

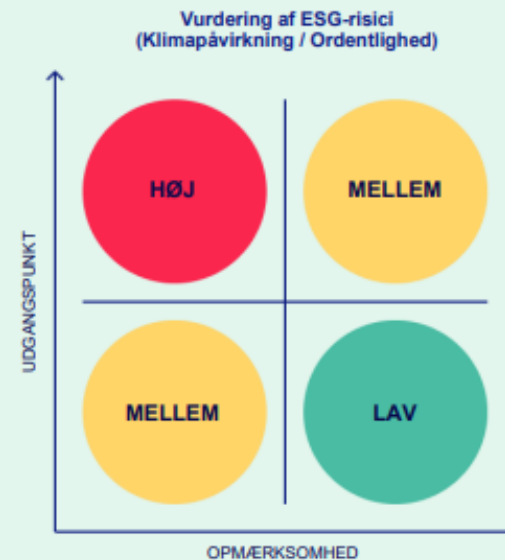
Klimarelaterede risici påvirker eksempelvis forretningen gennem de finansielle risici og indgår i styringen heraf. Derfor arbejder vi med en risikostyring, der skal sikre finansielle løsninger, som er holdbare for Nykredit og for samfundet på både kort, mellemlang og lang sigt. De finansielle risici og vores håndtering af dem er beskrevet i vores rapport Risiko- og kapitalstyring.

ESG-forhold indgår i kreditanalysen af vores erhvervskunder

Analysen deles op i Klimapåvirkning ("E") og Ordentlighed ("S" og "G"). I analysen af Klimapåvirkning tager målemetoden afsæt i kundens udgangspunkt og opmærksomhedsniveau. Udgangspunktet fastsættes aktuelt ud fra virksomhedens branchetilhørsforhold og deraf følgende klimaaftryk.

Opmærksomhedsniveauet er en vurdering af kundens ambitionsniveau på det pågældende område og arbejde med at afbøde de relevante risici. Ordentlighed vurderes ud fra virksomhedens nuværende fokus på sociale forhold i hele virksomhedens værdikæde og medarbejderforhold generelt samt indikatorer for ledelsens og bestyrelsens adfærd og handlinger som fx konkurshistorik, koncernstrukturer, retssager mv.

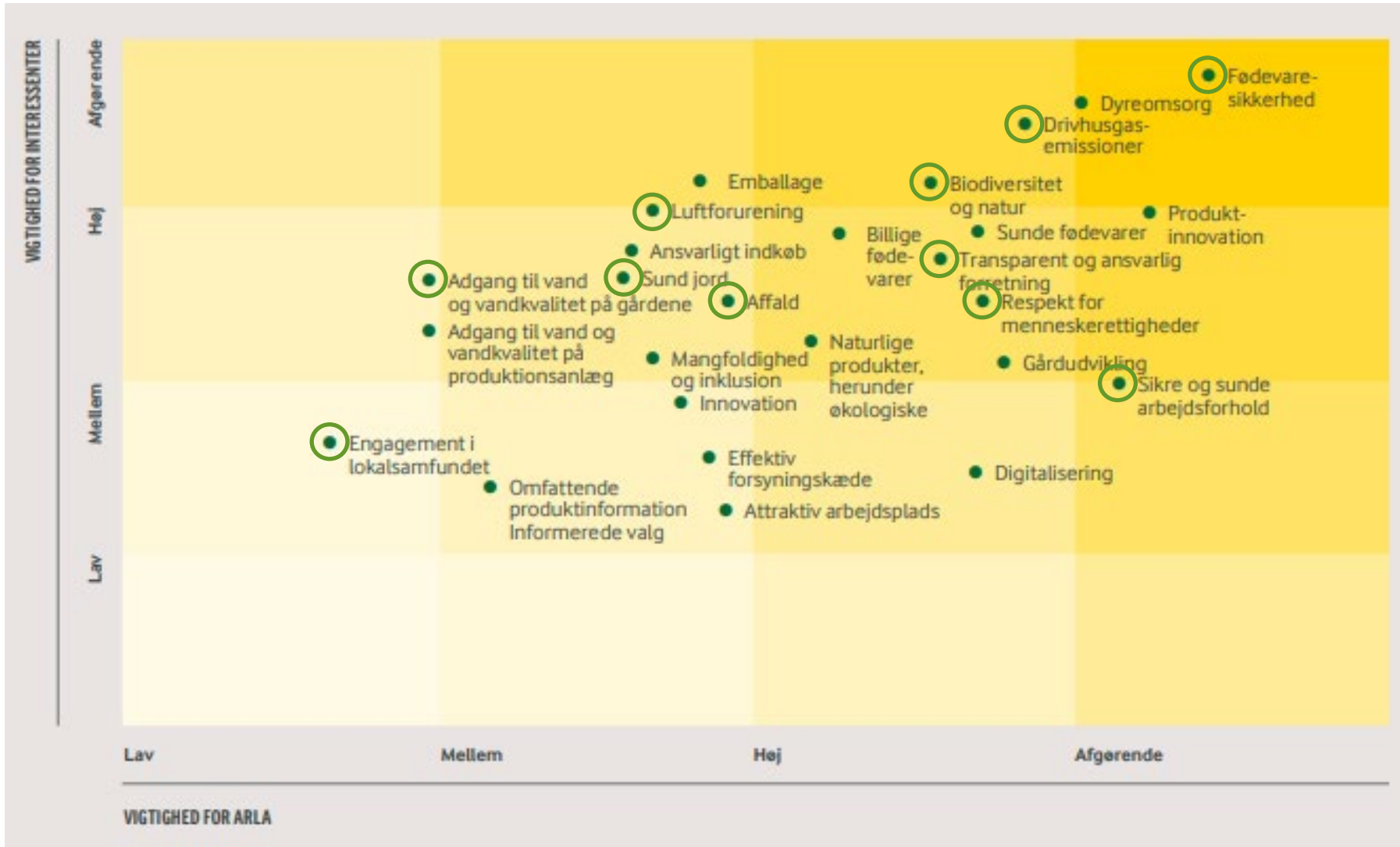
For de største kunder vurderes der også på diversitet og bestyrelsens uafhængighed. Samlet set giver det en indikation af risikoen for, at kundens konkurrencekraft over tid mindskes, og Nykredits kreditrisiko derved stiger. Metoderne vil blive udbygget i takt med tilgængeligheden af data på kundeniveau.

Dobbelt væsentligheds- analyse

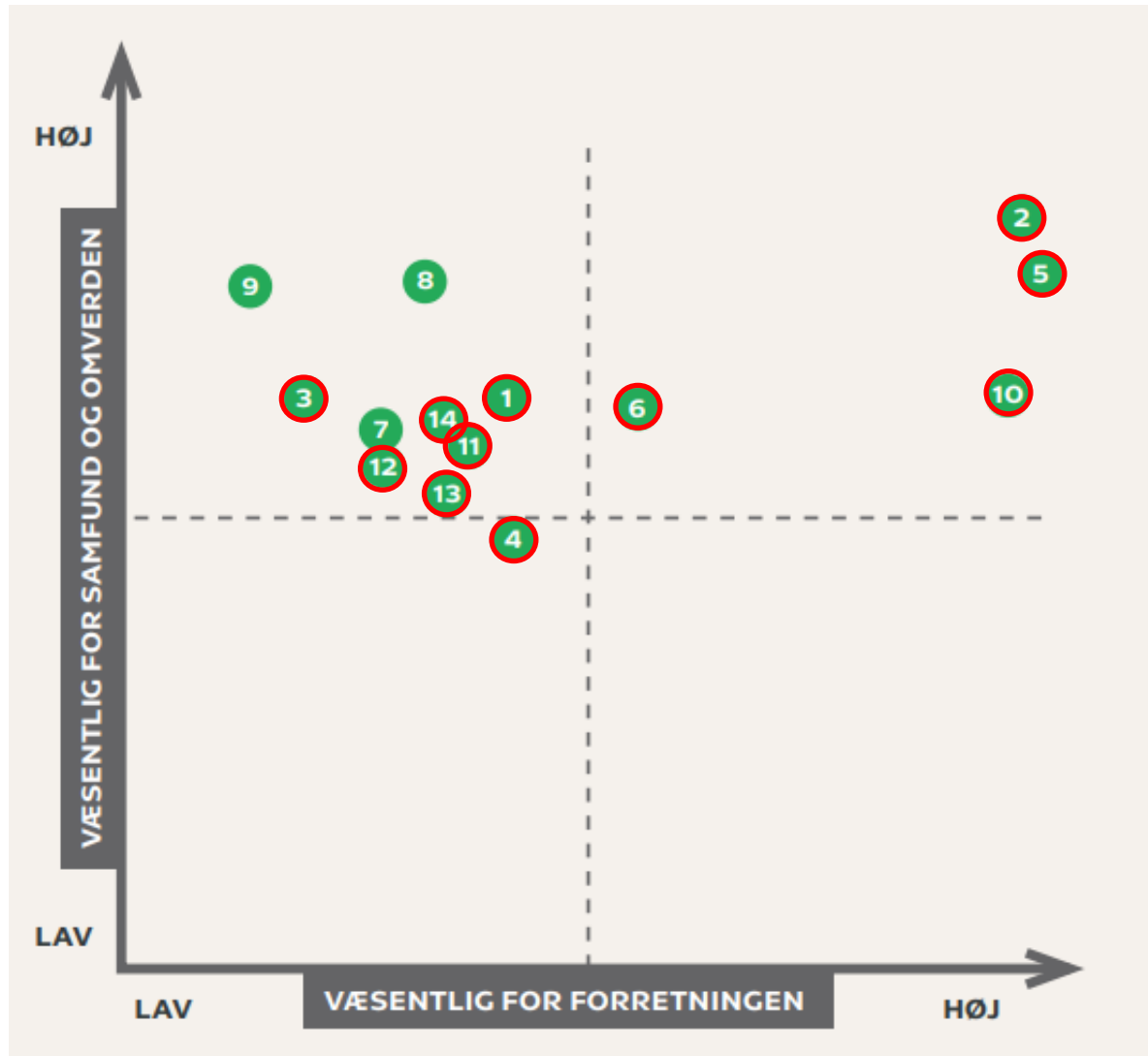
Årsrapport 2022

Senest opdateret i 2021

Dobbelt væsentlighedsanalyse

Årsrapport 2022

1. Klimatilpasning	6. Cirkulær økonomi	10. Medarbejderforhold
2. Klimapåvirkning	7. Dyrevelfærd	11. Forretningsledelse/antikorruption
3. Forurening	8. Sundhed	12. Medarbejdere i værdikæden
4. Vand og marine ressourcer	9. Fødevarer sikkerhed	13. Påvirkning af lokalsamfund
5. Biodiversitet		14. Forbrugere og kunder

coop

Coop har udarbejdet den dobbelte væsentlighedsanalyse i samarbejde med eksterne interessenter inden for NGO-verdenen, den finansielle sektor, forskningsverdenen og det private erhvervsliv.

SEGES
INNOVATION

Materiality matrix

Impact of Nestlé on people and the environment	Importance and impact on Nestlé's business success			
	Negligible	Moderate	Significant	Major
	11 Animal welfare 5 Air emissions	22 Employee health & safety 6 Physical impacts of climate change* 15 Access & affordability 16 Product labeling & marketing 24 Business ethics 13 Community relations 1 Governance structures & mechanisms	9 Water management 8 Ecological impacts 7 GHG emissions* 19 Circular economy 20 Customer satisfaction 12 Human rights & labor practices 23 Employee acquisition, talent management & retention*** 21 Employee engagement, diversity & inclusion** 2 Systemic risk management 3 Critical risk management 25 Management of the legal & regulatory environment 4 Organizational set-up and efficiency 26 Data privacy management	14 Health and nutrition 10 Environmental & social impacts of ingredient supply chain 18 Product quality & safety 20 Packaging lifecycle management 17 Changing consumption patterns 29 Business models & innovation & technology 27 Cybersecurity & information security

Importance and impact on Nestlé's business success

* Chapters Looking at the whole landscape and More regenerative practices on farms also cover this topic.
 ** An Employer of choice also covers this topic.
 *** Opportunities for young people also covers this topic.

The following chapters and accompanying reports provide more details on each material topic:

Advancing regeneration

1 2 3 4

On the road to net zero

5 6 7

Protecting biodiversity

8

Regenerating the water cycle

9

Ingredients produced sustainably

10 11

Human rights and resilient communities

12 13

Supporting tasty and balanced diets

14 15 16 17

Food safety and quality

18

Packaging and circularity

19 20

Our diverse and inclusive culture

21

An employer of choice

22 23

The foundations of ethical business

24 25 26 27

Annual Review

28 29

TCFD Report

6

Dobbelt væsentligheds- analyse

Årsrapport 2022

Creating Shared Value and Sustainability Report 2022
 Advancing regenerative food systems at scale

Nestlé Good food, Good life

RISK ASSESSMENT

	OUTSIDE WORLD	EMPLOYEES	BUSINESS PARTNERS	COOPERATIVE MEMBERS	CUSTOMERS
LABOUR RIGHTS	IMPORTANT	VERY IMPORTANT	VERY IMPORTANT	IMPORTANT	IMPORTANT
RESPONSIBLE SUPPLY CHAIN MANAGEMENT	VERY IMPORTANT	IMPORTANT	VERY IMPORTANT	VERY IMPORTANT	VERY IMPORTANT
RESOURCE EFFICIENCY	VERY IMPORTANT	IMPORTANT	VERY IMPORTANT	VERY IMPORTANT	VERY IMPORTANT
DIVERSITY	VERY IMPORTANT	VERY IMPORTANT	IMPORTANT	IMPORTANT	IMPORTANT
RESPONSIBLE BUSINESS CONDUCT	VERY IMPORTANT	IMPORTANT	IMPORTANT	VERY IMPORTANT	VERY IMPORTANT
WORKING ENVIRONMENT AND HEALTH	IMPORTANT	VERY IMPORTANT	IMPORTANT	IMPORTANT	IMPORTANT

Risk assessment DLG GROUP CSR REPORT 2021

VÆRDIKÆDER FOR DEN GRØNNE KAPITAL

Case: Kan der skabes helt ny forretning i reduceret udledning af drivhusgasser?

Hvor kan landmanden kapitalisere?

SEGES
INNOVATION

Reducing Scope 3 emissions

Accelerating progress
by moving from targets
to action to value

BÆREDYGTIGHED ER EN TOPPRIORITET FOR VORES KUNDER - OG MEJERIPRODUKTER ER I FOKUS

DET SIGTER KUNDERNE PÅ AT LEVERE I PARTNERSKAB MED LEVERANDØRER:

EKSEMPLER

- Fastsætte CO₂e-reduktionsmål for 2030 i overensstemmelse med Science Based Targets
 - 100 % bæredygtig soja og palmeolie
 - Ingen skovrydning
 - Mindre madspild
 - Brug mindre plast og genanvende det der er
 - Anmodning om data og dokumentation
 - Anmodning om produktets CO₂-aftryk
- Reduktionsmål for scope 3* bliver snart en forudsætning for leverandører

ARLA SKAL FORPLIGTE SIG OG LEVERE

Adm. direktør for TESCO, Ken Murphy:

"Sammen skal vi finde ud af at kommercialisere bæredygtighed i stor skala"

*Science Based Target Initiative (SBTi), scope 3: Emissioner er de indirekte udledninger fra indkøbte varer og tjenesteydelser (f.eks. rå mælk, emballage og ekstern transport) og fra affaldshåndtering.

FROKOST

Præsentation af AP2 – ikke finansiel rapportering - fra ESG til ESRS

v/Kenneth Kjeldgaard

Program

1. Nyt om ESRS/CSRD
2. Forstå hvorfor ESG er vigtig
3. Hvad skal landmanden rapportere på i fremtiden?
4. Hvad betyder CSRD og ESRS for tiltrækning af bæredygtig finansiering?

ESRS – en balancegang

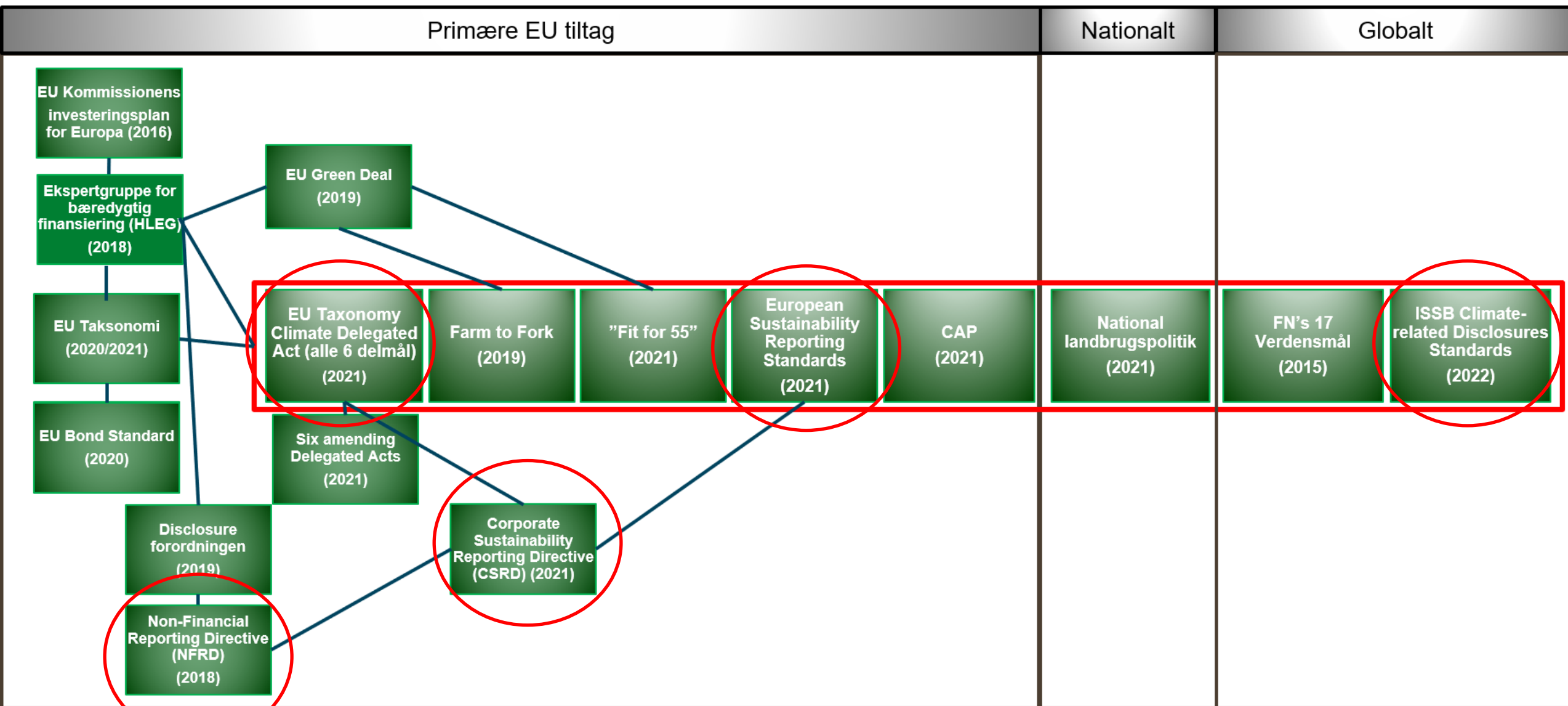
1. Nyt om ESRS/CSRD

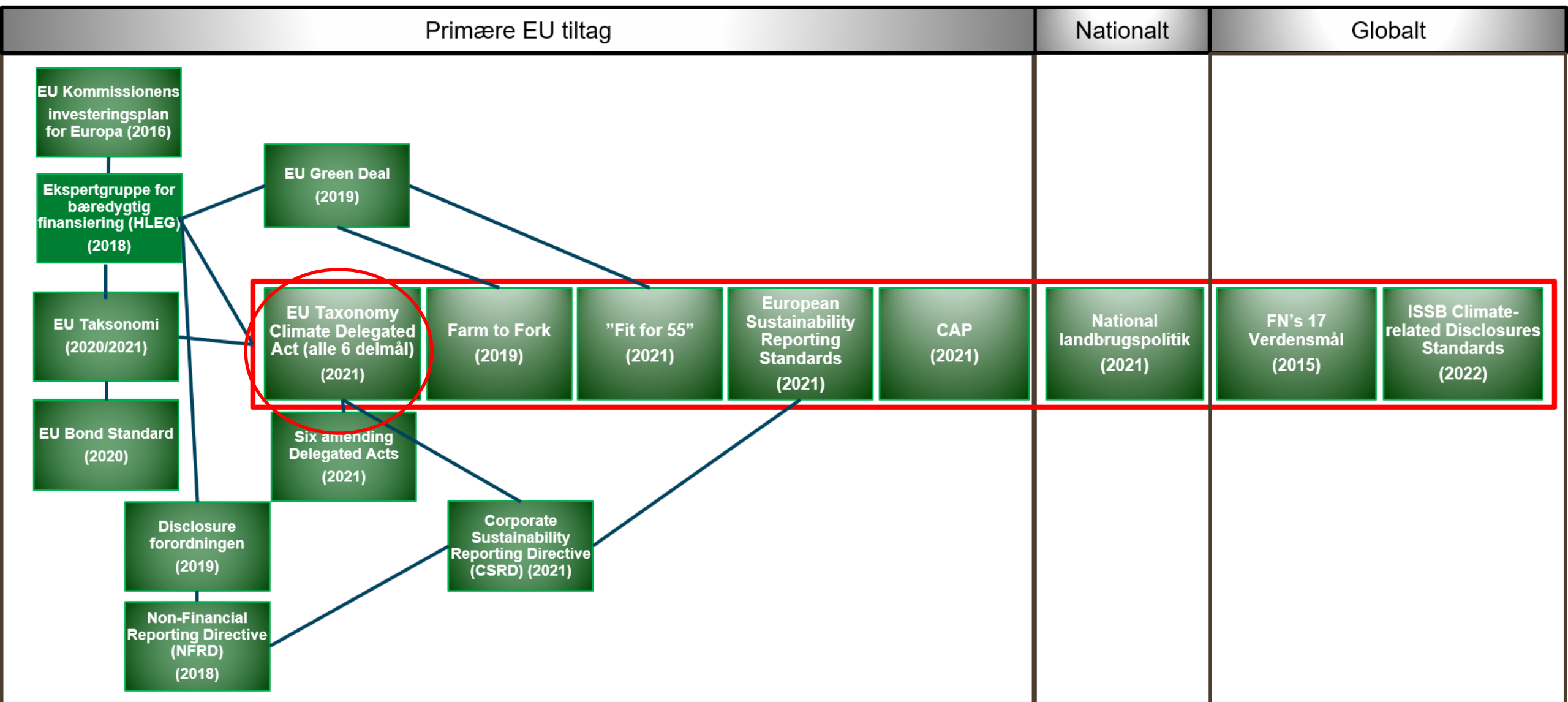
**“If you want to know
the future, look at the
past.”**

- Albert Einstein

Rammer for bæredygtig udvikling

- Som led i EUs plan for grøn udvikling, har EU Kommissionen fremlagt forskellige planer og forslag.
- Det samme har den danske regering, som blandt andet har sat nogle meget ambitiøse mål for dansk udledning af drivhusgasser og andre tiltag.
- Begge dele sætter rammer for landbrugets produktion og ESG-dokumentation.
- Derudover er der pres fra forbrugere (politikere), den finansielle sektor og aftagere til ESG-dokumentation fra landbrugsvirksomhederne.

Bæredygtighed i EU fra 2014-2022 – EU Taksonomi (2020)

Taksonomien bygger på 6 EU-miljømål:

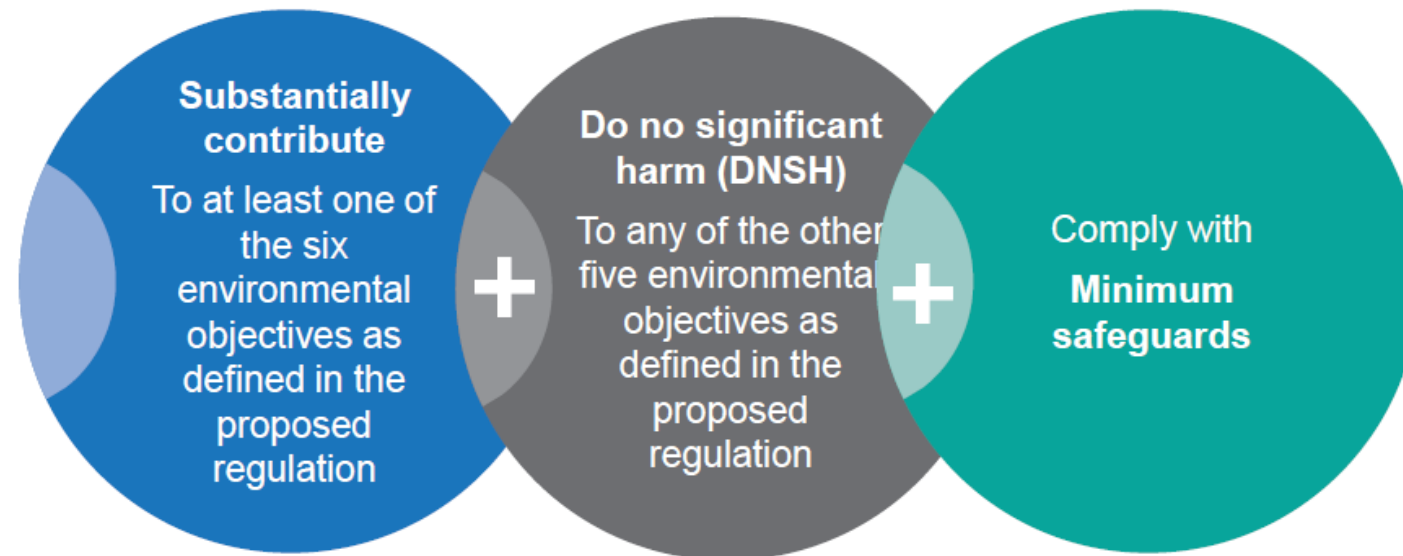
1. Modvirkning af klimaændringer
2. Tilpasning til klimaændringer
3. Bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer
4. Overgang til en cirkulær økonomi
5. Forebyggelse og bekæmpelse af forurening
6. Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

Mål: klassificeringssystem med definitioner af bæredygtighed

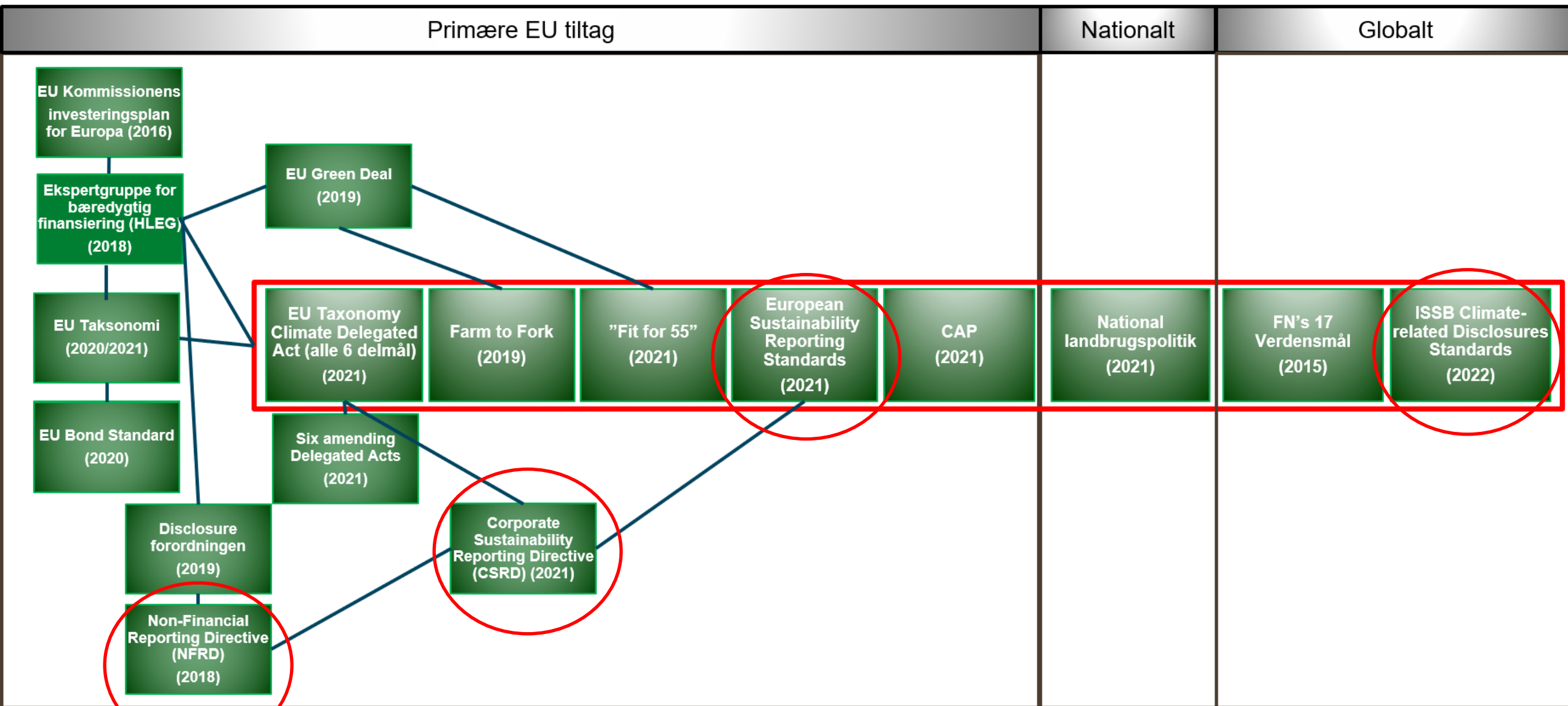
Bæredygtighed i EU fra 2014-2022 – EU Taksonomien

Defining an environmentally sustainable activity

- Science-based
- Easy to use

Minimum Safeguards = UN Guiding Principles and OECD Guidelines

European Sustainability Reporting Standards – ESRS

- EU Kommissionen har fremlagt forslag til øget rapportering om bæredygtighed.
- Dette sker ved implementering af **CSRD** (Corporate Sustainability Reporting Directive), som er en udløber af **NFRD** (Non Financial Reporting Directive).
- CSRD kræver, at alle store virksomheder rapportere på miljø-, social- og ledelsesmæssige forhold (ESG) ud fra fastsatte bæredygtighedsstandards.
- **ESRS** (European Sustainability Reporting Standards) er et udkast til disse bæredygtighedsstandards, som udarbejdes af EFRAG.
- **EFRAG** (European Financial Reporting Advisory Group) er en teknisk ekspertgruppe nedsat af EU Kommissionen. Deres formål er at varetage interesserne i den finansielle bæredygtige rapportering.
- ESRS standarderne skal vedtages af EU Kommissionen som delegerede retsakter, hvorefter de er gældende i de enkelte medlemsstater.

Hvad er NFRD, CSRD, ESRS og ISSB standarderne?

NFRD (Non Financial Reporting Directive)

- NFRD er reglerne for rapportering af ikke finansiell information vedr. ESG for EU-virksomheder med mere end 500 ansatte. (11.700 virksomheder)

CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)

- CSRD er et EU-direktiv, hvis formål er at styrke nuværende regler for bæredygtighedsrapportering for (store) virksomheder.
- CSRD er en skærpelse af NFRD både i omfang (over 50.000 virksomheder) og indhold.

ESRS (European Sustainability Reporting Standards)

- ESRS er en ramme for bæredygtighedsrapportering, der fokuserer på at rapportere om relevante emner og aspekter af en virksomheds bæredygtighedspræstation.
- ESRS sætter kriterierne for implementering af CSRD og er udarbejdet af EFRAG.

ISSB Climate-related Disclosures Standard

- ISSB udarbejder globale standarder for bæredygtighedsrapportering, som skal hjælpe virksomheder med at rapportere om deres bæredygtighedsindsatser og bidrage til sammenhængende og mere (omkostnings)effektiv rapportering.
- ISSB har de seneste 6 måneder samarbejdet med EFRAG for at skabe størst mulig sammenhæng til ESRS.

Hvad indeholder ESRS'erne

- I øjeblikket er ESRS i udkast men forventes vedtaget senest med udgangen af juni 2023.
- ESRS indeholder et sæt af ESG-standarder for miljø, sociale og ledelsesmæssige forhold (Sector-Agnostic Standards) med overordnede krav til beskrivelse af strategi, mål, målopnåelse og værdikæder (Cross-Cutting standards). Derudover indeholder standarderne også et krav til definition af væsentlighed og opbygning af rapporteringen. Standarderne skal anvendes af alle selskaber.
- Der er udsendt udkast til 12 sæt standarder. Hver standard (Basis for Conclusion) indeholder forudsætninger, afvejninger og beslutninger for hvert område.
- Senere udarbejdes branchespecifikke standarder.

Tidslinje for CSRD og ESRS

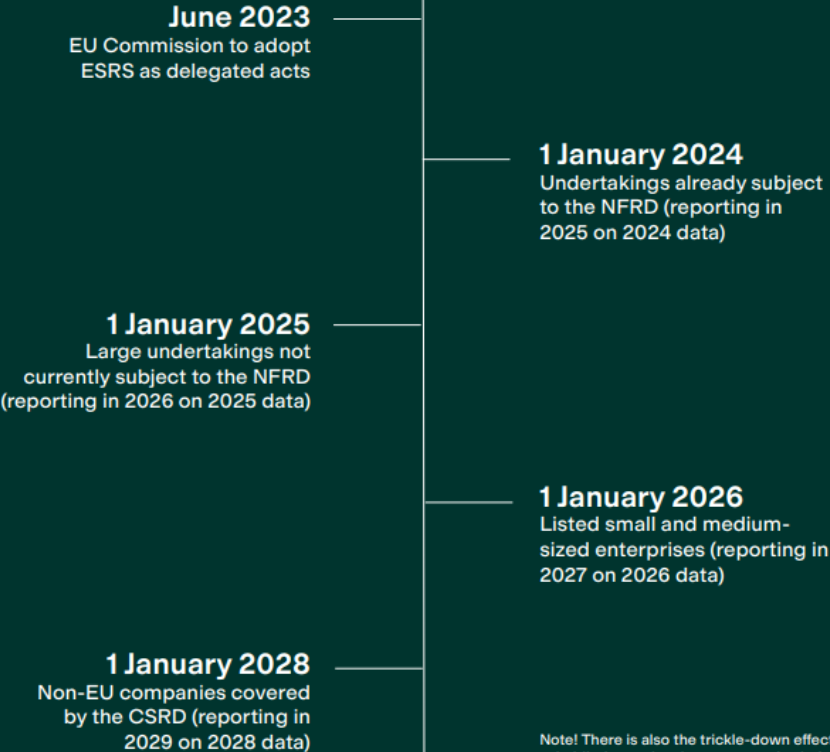
Timeline for the ESRS implementation

There will be a gradual implementation of the ESRS, depending on the size of the company.

Figur 2: Tidslinje for CSRD

Rapportering i 2025 vedr. regnskabsåret 2024	Rapportering i 2026 vedr. regnskabsåret 2025	Rapportering i 2027 vedr. regnskabsåret 2026	Rapportering i 2029 vedr. regnskabsåret 2028
- Virksomheder, der allerede er omfattet af direktivet om ikke finansiell rapportering (NFRD) - Regnskabsklasse D med over 500 ansatte.	- Store virksomheder, der i øjeblikket ikke er omfattet af direktivet om ikke finansiell rapportering - Regnskabsklasse (store) C, som overskrider to ud af tre kriterier for nettoomsætning (313 mio. kr), balancesum (156 mio. kr.) og antal ansatte (over 250)	Børsnoterede SMV'er med under 250 ansatte undtagen mikrovirksomheder, små og ikke komplekse kreditinstitutter og captive-forsikringsselskaber	Tredjelandsvirksomheder med en nettoomsætning på over 150 mio. i EU, hvis de har mindst ét datterselskab eller en filial i EU, der overstiger visse niveauer.

Kilde: Egen tilvirkning

Note! There is also the trickle-down effect of subsidiaries to the above companies being subject to reporting requirements by the parent company.

ESRS standard (2022)

ESRS Set 1	Cross-Cutting Standards	ENVIRONMENT (non-sector-specific standards)	SOCIAL (non-sector-specific standards)	GOVERNANCE (non-sector-specific standards)
	EXPOSURE DRAFT ESRS 1 General principles EXPOSURE DRAFT ESRS 2 General, strategy, governance and materiality assessment disclosure requirements April 2022 Open for comments until 8 August 2022 EFMD EFRAG	EXPOSURE DRAFT ESRS E1 Climate change EXPOSURE DRAFT ESRS E2 Pollution EXPOSURE DRAFT ESRS E3 Water and marine resources EXPOSURE DRAFT ESRS E4 Biodiversity and ecosystems EXPOSURE DRAFT ESRS E5 Resource use and circular economy April 2022 Open for comments until 8 August 2022 EFMD EFRAG	EXPOSURE DRAFT ESRS S1 Own workforce EXPOSURE DRAFT ESRS S2 Workers in the value chain EXPOSURE DRAFT ESRS S3 Affected communities EXPOSURE DRAFT ESRS S4 Consumers and end-users April 2022 Open for comments until 8 August 2022 EFMD EFRAG	EXPOSURE DRAFT ESRS G1 Business conduct April 2022 Open for comments until 8 August 2022 EFMD EFRAG
ESRS Set 2	Sector specific standards			
	SME standards			

Source: <https://www.efrag.org/lab6>

ESRS standarder (2022)

Social

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY
REPORTING STANDARDS

ESRS S1
Own workforce

November 2022

Draft ESRS S1 Own workforce
Basis for conclusions

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY
REPORTING STANDARDS

ESRS S4
Consumers and end-users

November 2022

Draft ESRS S4 Consumers and end-users
Basis for conclusions

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY
REPORTING STANDARDS

ESRS S2
Workers in the value chain

November 2022

Draft ESRS S2 Workers in the value chain
Basis for conclusions

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY
REPORTING STANDARDS

ESRS S3
Affected communities

November 2022

Draft ESRS S3 Affected communities
Basis for conclusions

Governance

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY
REPORTING STANDARDS

ESRS G1
Business conduct

November 2022

Draft ESRS G1 Business conduct
Basis for conclusions

ESRS standarder (2022)

Cross-cutting standards

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

ESRS 1
General requirements

November 2022

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

ESRS 2
General disclosures

November 2022

Topical standards Environment

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

ESRS E1
Climate change

November 2022

Draft ESRS E1 Climate change
Basis for conclusions

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

ESRS E4
Biodiversity and ecosystems

November 2022

Draft ESRS E4 Biodiversity and ecosystems
Basis for conclusions

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

ESRS E2
Pollution

November 2022

Draft ESRS E2 Pollution
Basis for conclusions

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

ESRS E5
Resource use and circular economy

November 2022

Draft ESRS E5 Resource use and circular economy
Basis for conclusions

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

ESRS E3
Water and marine resources

November 2022

Draft ESRS E3 Water and marine resources
Basis for conclusions

Bæredygtighed i EU fra 2014-2022 – EU Taksonomi (2020)

Taksonomien bygger på 6 EU-miljømål:

1. Modvirkning af klimaændringer
2. Tilpasning til klimaændringer
3. Bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer
4. Overgang til en cirkulær økonomi
5. Forebyggelse og bekæmpelse af forurening
6. Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.

Mål: klassificeringssystem med definitioner af bæredygtighed

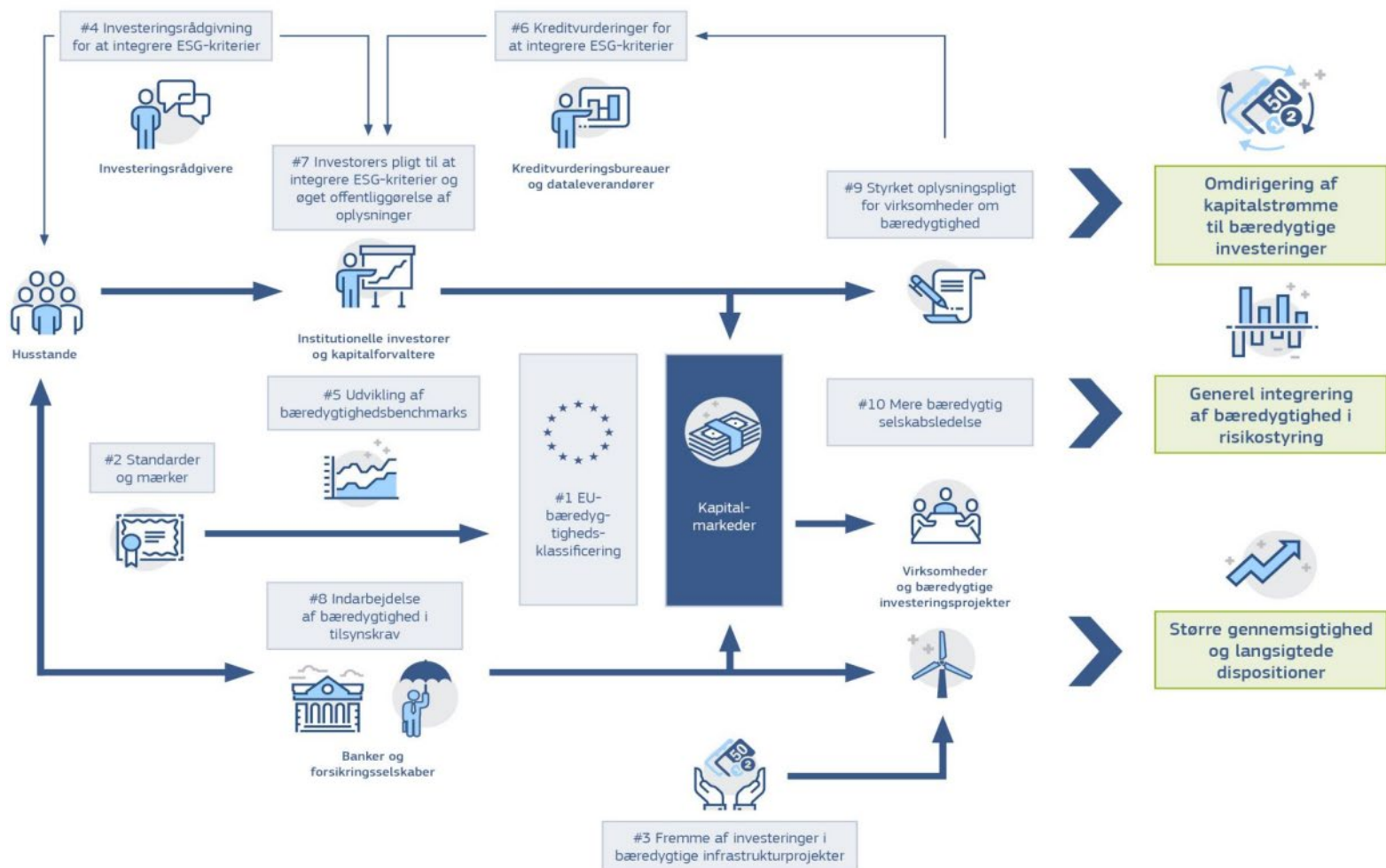
2. Forstå hvorfor ESG er vigtig

EU's grønne handlingsplan (2018)

Forstå hvorfor ESG-rapportering er vigtig

- I forbindelse med EU's grønne handlingsplan (2018) blev skinnerne lagt til toget, som kommer med implementeringen af CSRD og ESRS

CSRD og ESRS

Men for hvem?

3. Hvad skal landmanden rapportere på i fremtiden?

Lovpligtig redegørelse for samfundsansvar

Vejledning om lovkrav for store virksomheder omfattet af årsregnskabslovens regnskabsklasse C og virksomheder omfattet af regnskabsklasse D gældende for regnskabsår, der begynder den 1. januar 2020 eller senere.

Lovgrundlag

Bekendtgørelse af årsregnskabsloven →

Årsregnskabslovens § 99 a (lov nr. 1716 af 27/12/2018) →

Vis flere (4) ▼

Relevante vejledninger

Årsrapportens ESG taksonomi →

Godkendte revisorers erklæringer (erklæringsbekendtgørelsen) →

- Virksomhedens forretningsmodel,
- Væsentlige risici forbundet med miljøforhold, herunder virksomhedens arbejde med at reducere klimapåvirkningen, sociale forhold og personaleforhold, forhold vedrørende respekt for menneskerettigheder, bekæmpelse af korruption og bestikkelse,
- Ikke-finansielle nøgleresultatindikatorer, der er relevante for specifikke forretningsaktiviteter, og
- Referencer til og forklaring af beløb i den finansielle del af regnskabet.

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

- EFRAG's Cover Letter on the Cost-benefit analysis of the First Set of draft ESRS
- Cost-benefit analysis of the First Set of draft ESRS prepared by CEPS and Milieu

- the final proposal reflects a higher scope of materiality assessment, eliminating the burden of having to justify and explain the omission of specific information under the rebuttable presumption;
- the number of Disclosure Requirements has been reduced from 136 to 84 and the number of quantitative and qualitative datapoints has been reduced from 2,161 to 1,144. This reflects the decision to move some of the requirements to the future sector specific standards and to eliminate other requirements, where the benefits in terms of information provided according to the CSRD requirements were assessed as not exceeding the corresponding preparation costs;
- one of the initial 13 standards (ED ESRS G1) has been eliminated following the narrower focus on Governance in the CSRD text released in June 2022;

- ESRS indeholder **84** oplysningskrav
- Der er potentielt **1.144** målepunkter, hvor nogle er obligatoriske, og hvor resten skal vurderes ud fra det dobbelte væsentlighedsprincip

November 2022

Obligatoriske punkter

- Not all of the ESRS disclosures are mandatory, however, in its latest version the EFRAG has defined a list of disclosures that are **mandatory for all companies**, including:

ESRS 2 General disclosures (all disclosures)

- ESRS E1 Climate Change (all disclosures)
- ESRS S1 Own Workforce (disclosures S1-6 Characteristics of the Undertaking's Employees, S1-7 Characteristics of non-employee workers in the undertaking's value chain and S1-8 Collective bargaining converge and social dialogue)
- For companies with over 250 employees, disclosures S1-1 to S1-5 on policies, actions and targets are also required

After a first round of stakeholder feedback, the **EFRAG removed the “rebuttable principle”**, which required that companies provide reasonable and supportable evidence for any disclosures that they exclude.

DRAFT EUROPEAN SUSTAINABILITY REPORTING STANDARDS

ESRS E1 Climate change

November 2022

Table of contents

Objective	5
Interactions with other ESRS	5
Disclosure Requirements	6
ESRS 2 General disclosures	6
Disclosure requirement related to ESRS 2 GOV-3 Integration of sustainability-related performance in incentive schemes	6
Disclosure Requirement E1-1 – Transition plan for climate change mitigation	6
Disclosure Requirement related to ESRS 2 SBM-3 – Material impacts, risks and opportunities and their interaction with strategy and business model(s)	7
Disclosure requirement related to ESRS 2 IRO-1 – Description of the processes to identify and assess material climate-related impacts, risks and opportunities	7
Impact, risk and opportunity management	8
Disclosure Requirement E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	8
Disclosure Requirement E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies	8
Metrics and targets	9
Disclosure Requirement E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation	9
Disclosure Requirement E1-5 – Energy consumption and mix	9
Energy intensity based on net revenue	10
Disclosure Requirement E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions	11
GHG intensity based on net revenue	12
Disclosure Requirement E1-7 – GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits	13
Disclosure Requirement E1-8 – Internal carbon pricing	14
Disclosure Requirement E1-9 – Potential financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities	14
Appendix A: Defined terms	16
Appendix B: Application Requirements	21
Disclosure Requirement E1-1 – Transition plan for climate change mitigation	21
Disclosure Requirement related to [draft] ESRS 2 SBM-3 – Material impacts, risks and opportunities and their interaction with strategy and business model(s)	22
Disclosure Requirement related to [draft] ESRS 2 IRO-1 Description of the processes to identify and assess material climate-related impacts, risks and opportunities	23
Impact, risk and opportunity management	25
Disclosure Requirement E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	25
Disclosure Requirements E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies	25
Metrics and targets	26
Disclosure Requirement E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation	26
Disclosure Requirement E1-5 – Energy consumption and mix	29
Energy intensity based on net revenue	30

E1-1 til E1-9

Disclosure Requirements E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions	31
GHG intensity based on net revenue	36
Disclosure Requirement E1-7 – GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits	37
GHG removals and storage in own operations and the value chain	37
GHG mitigation projects financed through carbon credits	38
Disclosure Requirement E1-8 – Internal carbon pricing	40
Disclosure Requirement E1-9 – Potential financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities	40

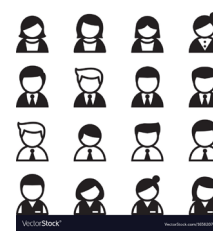
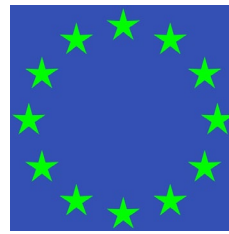
Målepunkter, processer, politikker og målsætninger i ESRs, november 2022

E (32)		S (32)	G (6)
E1-1 – Transition plan for climate change mitigation		S1-1 – Policies related to own workforce	G1-1– Corporate culture and business conduct policies
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation		S1-2 – Processes for engaging with own workers and workers' representatives about impacts	G1-2 – Management of relationships with suppliers
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation		S1-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for own workers to raise concerns	G1-3 – Prevention and detection of corruption or bribery
E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies		S1-4 – Taking action on material impacts on own workforce, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to own workforce, and effectiveness of those actions	G1-4 – Confirmed incidents of corruption or bribery
E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation		S1-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	G1-5 – Political influence and lobbying activities
E1-5 – Energy consumption and mix		S1-6 – Characteristics of the undertaking's employees	G1-6 – Payment practice
E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions		S1-7 – Characteristics of non-employee workers in the undertaking's own workforce	
E1-7 – GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits		S1-8 – Collective bargaining coverage and social dialogue	
E1-8 – Internal carbon pricing		S1-9 – Diversity indicators	
E1-9 – Potential financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities		S1-10 – Adequate wages	
		S1-11 – Social protection	
E2-1 – Policies related to pollution		S1-12– Persons with disabilities	
E2-2 – Actions and resources related to pollution		S1-13 – Training and skills development indicators	
E2-3 – Targets related to pollution		S1-14 – Health and safety indicators	
E2-4 – Pollution of air, water and soil		S1-15 – Work-life balance indicators	
E2-5 – Substances of concern and substances of very high concern		S1-16 – Compensation indicators (pay gap and total compensation)	
E2-6 – Potential financial effects from pollution-related impacts, risks and opportunities		S1-17 – Incidents, complaints and severe human rights impacts and incidents	
E3-1 – Policies related to water and marine resources		S2-1 – Policies related to value chain workers	
E3-2 – Actions and resources related to water and marine resources		S2-2 – Processes for engaging with value chain workers about impacts	
		S2-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for value chain workers to raise concerns	
E3-3 – Targets related to water and marine resources		S2-4 – Taking action on material impacts on value chain workers, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to value chain workers, and effectiveness of those actions	
E3-4 – Water consumption		S2-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E3-5 – Potential financial effects from water and marine resources-related impacts, risks and opportunities			
E4-1 – Transition plan on biodiversity and ecosystems		S3-1 – Policies related to affected communities	
E4-2 – Policies related to biodiversity and ecosystems		S3-2 – Processes for engaging with affected communities about impacts	
		S3-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for affected communities to raise concerns	
E4-3 – Actions and resources related to biodiversity and ecosystems		S3-4 – Taking action on material impacts on affected communities, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to affected communities, and effectiveness of those actions	
E4-4 – Targets related to biodiversity and ecosystems		S3-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E4-5 – Impact metrics related to biodiversity and ecosystems change			
E4-6 – Potential financial effects from biodiversity and ecosystem-related impacts, risks and opportunities			
E5-1 – Policies related to resource use and circular economy		S4-1 – Policies related to consumers and end-users	
E5-2 – Actions and resources related to resource use and circular economy		S4-2 – Processes for engaging with consumers and end-users about impacts	
		S4-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for consumers and end-users to raise concerns	
E5-3 – Targets related to resource use and circular economy		S4-4 – Taking action on material impacts on consumers and end-users, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to consumers and end-users, and effectiveness of those actions	
E5-4 – Resource inflows		S4-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E5-5 – Resource outflows			
E5-6 – Potential financial effects from resource use and circular economy-related impacts, risks and opportunities			

Obligatoriske målepunkter	Obligatoriske målepunkter for virksomheder med mere end 250 medarbejdere	Målepunkter ud fra dobbelt væsentlighed
---------------------------	--	---

Målepunkter i ESRS, november 2022

E	S	G
E1-1 – Transition plan for climate change mitigation	S1-1 – Policies related to own workforce	G1-4 – Confirmed incidents of corruption or bribery
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	S1-2 – Processes for engaging with own workers and workers' representatives about impacts	G1-5 – Political influence and lobbying activities
E1-2 – Policies related to climate change mitigation and adaptation	S1-3 – Processes to remediate negative impacts and channels for own workers to raise concerns	G1-6 – Payment practice
E1-3 – Actions and resources in relation to climate change policies	S1-4 – Taking action on material impacts on own workforce, and approaches to mitigating material risks and pursuing material opportunities related to own workforce,	
E1-4 – Targets related to climate change mitigation and adaptation	S1-5 – Targets related to managing material negative impacts, advancing positive impacts, and managing material risks and opportunities	
E1-5 – Energy consumption and mix	S1-6 – Characteristics of the undertaking's employees	
E1-6 – Gross Scopes 1, 2, 3 and Total GHG emissions	S1-7 – Characteristics of non-employee workers in the undertaking's own workforce	
E1-7 – GHG removals and GHG mitigation projects financed through carbon credits	S1-8 – Collective bargaining coverage and social dialogue	
E1-8 – Internal carbon pricing	S1-9 – Diversity indicators	
E1-9 – Potential financial effects from material physical and transition risks and potential climate-related opportunities	S1-10 – Adequate wages	
E2-4 – Pollution of air, water and soil	S1-11 – Social protection	
E2-5 – Substances of concern and substances of very high concern	S1-12– Persons with disabilities	
E2-6 – Potential financial effects from pollution-related impacts, risks and opportunities	S1-13 – Training and skills development indicators	
E3-4 – Water consumption	S1-14 – Health and safety indicators	
E3-5 – Potential financial effects from water and marine resources-related impacts, risks and opportunities	S1-15 – Work-life balance indicators	
E4-5 – Impact metrics related to biodiversity and ecosystems change	S1-16 – Compensation indicators (pay gap and total compensation)	
E4-6 – Potential financial effects from biodiversity and ecosystem-related impacts, risks and opportunities	S1-17 – Incidents, complaints and severe human rights impacts and incidents	
E5-4 – Resource inflows		
E5-5 – Resource outflows		
E5-6 – Potential financial effects from resource use and circular economy-related impacts, risks and opportunities		
Obligatoriske målepunkter	Obligatoriske målepunkter for virksomheder med mere end 250 medarbejdere	Målepunkter ud fra dobbelt væsentlighed

Investorer

CSRD/ESRS

ESG-
data/rapport

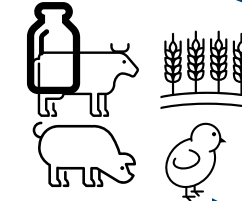
ESG-
data/rapport

ESG-
data/rapport

ESG-
data/rapport

Realkredit-/ pengeinstitut

Finansiering

Afregning

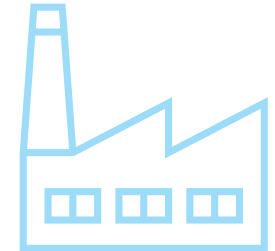
ESG-
data/rapport

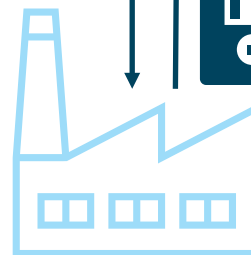
Afregning

Aftager

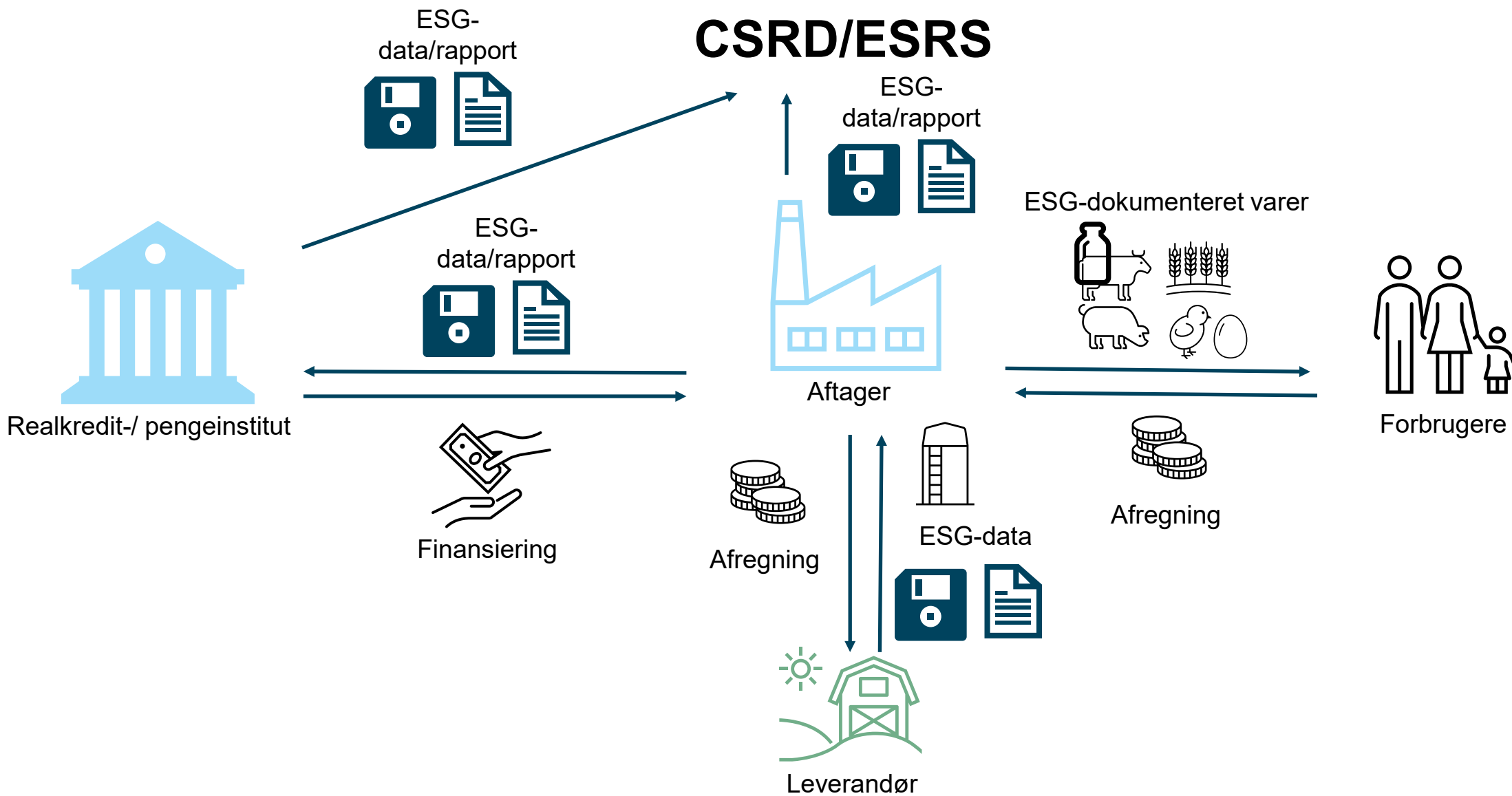
Leverandør

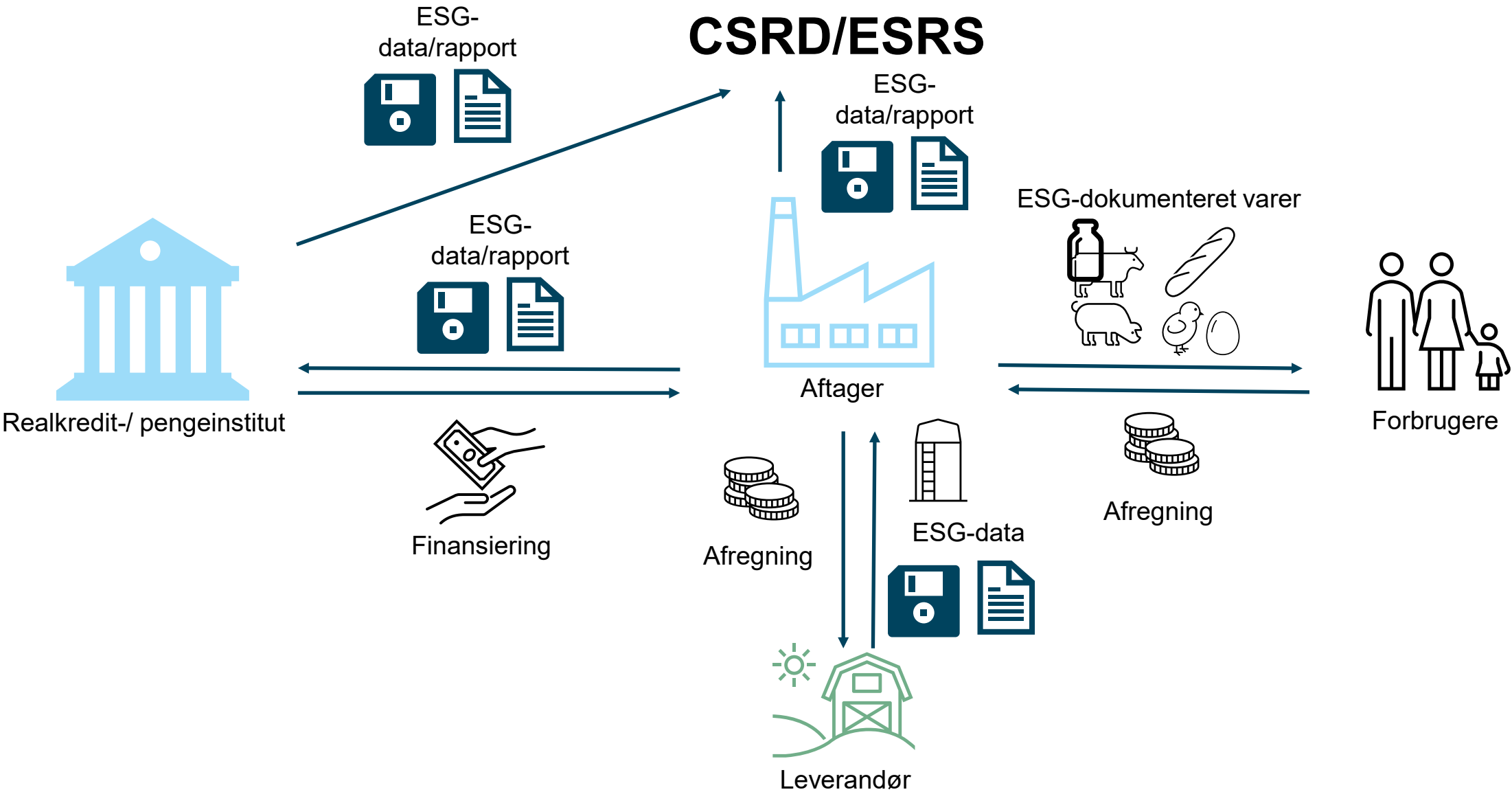

Investorer

CSRD/ESRS

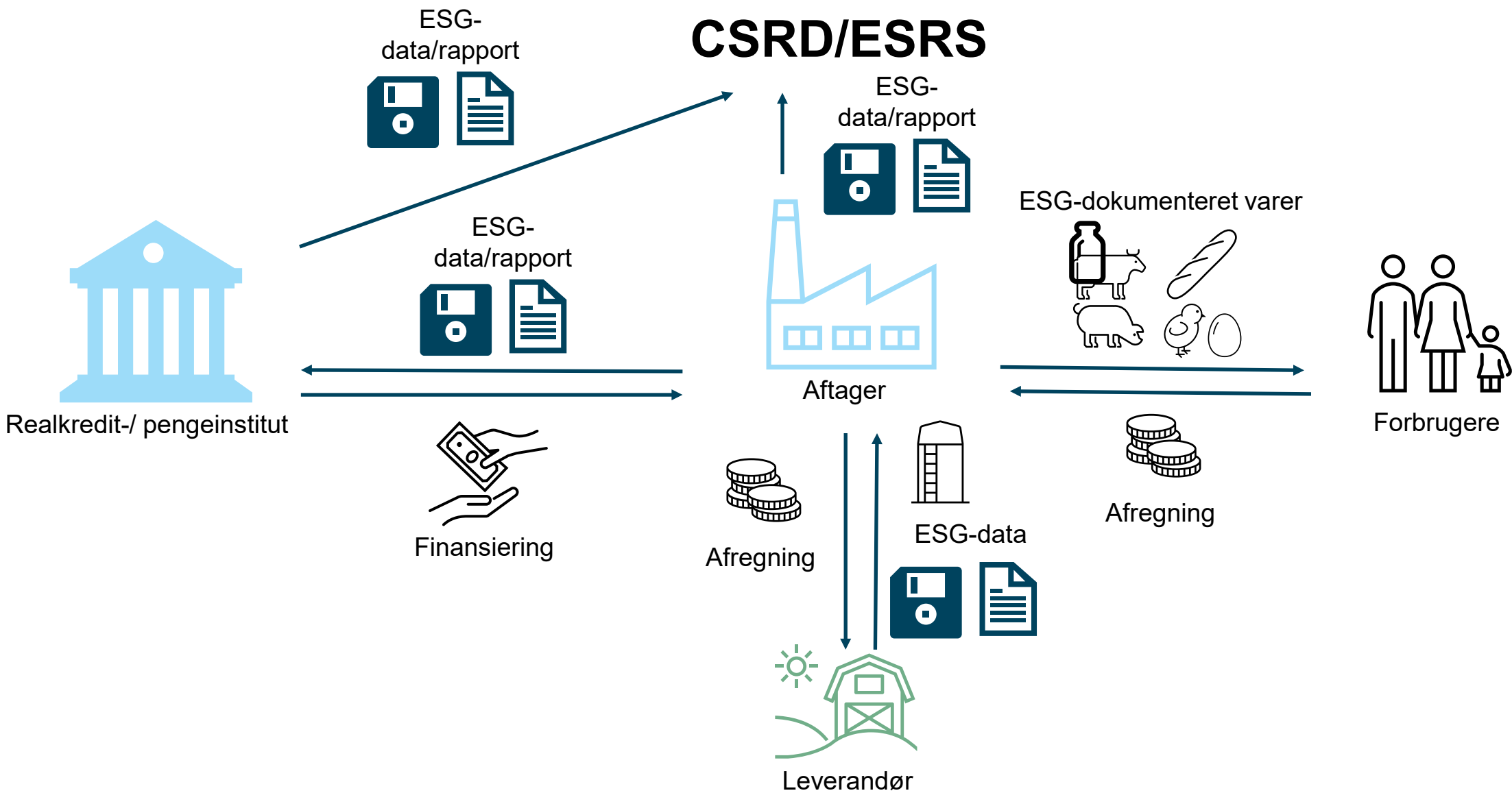
Nu med brød i
stedet for korn 😊

Investorer

CSRD/ESRS

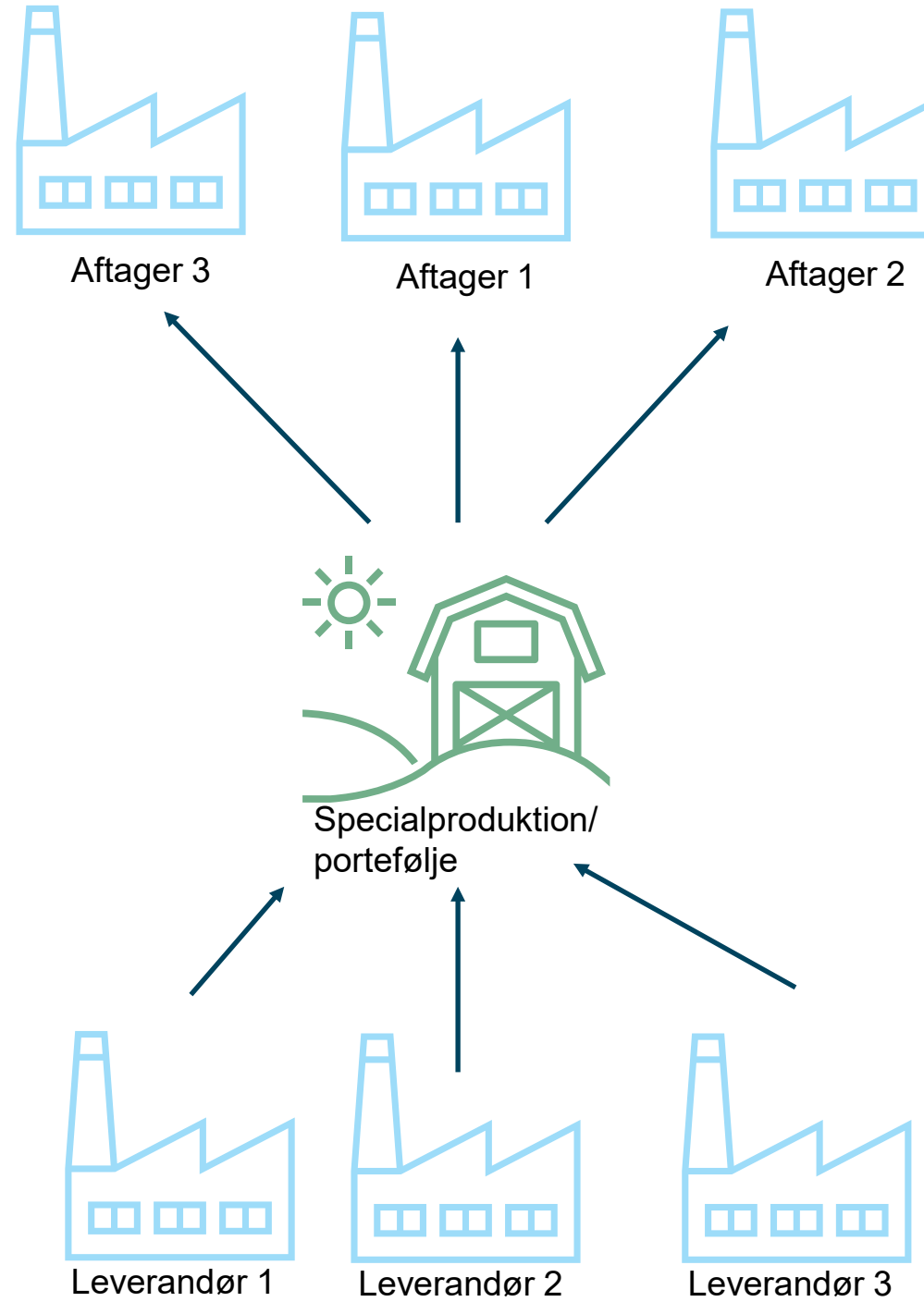

4. Hvad betyder CSRD og ESRS for tiltrækning af bæredygtig finansiering?

Samarbejde om produktionsforudsætninger

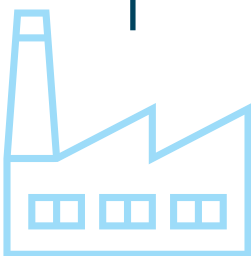
Ingen samarbejde om produktionsforudsætninger

Samarbejde om produktionsforudsætninger

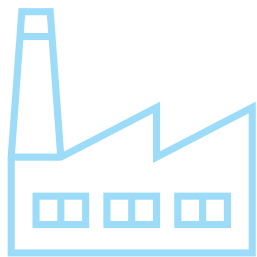

Det nye bulk?

Leverandør

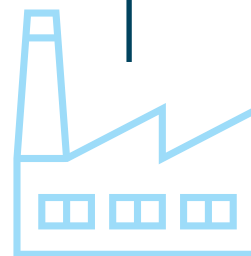
Aftager

Produktionsforudsætninger

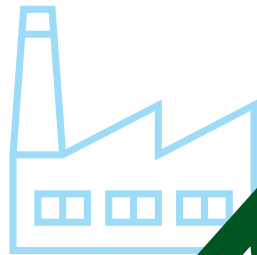

Specialproduktion/
portefølje

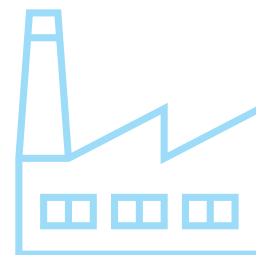

Leverandør

Aftager

Aftager 2

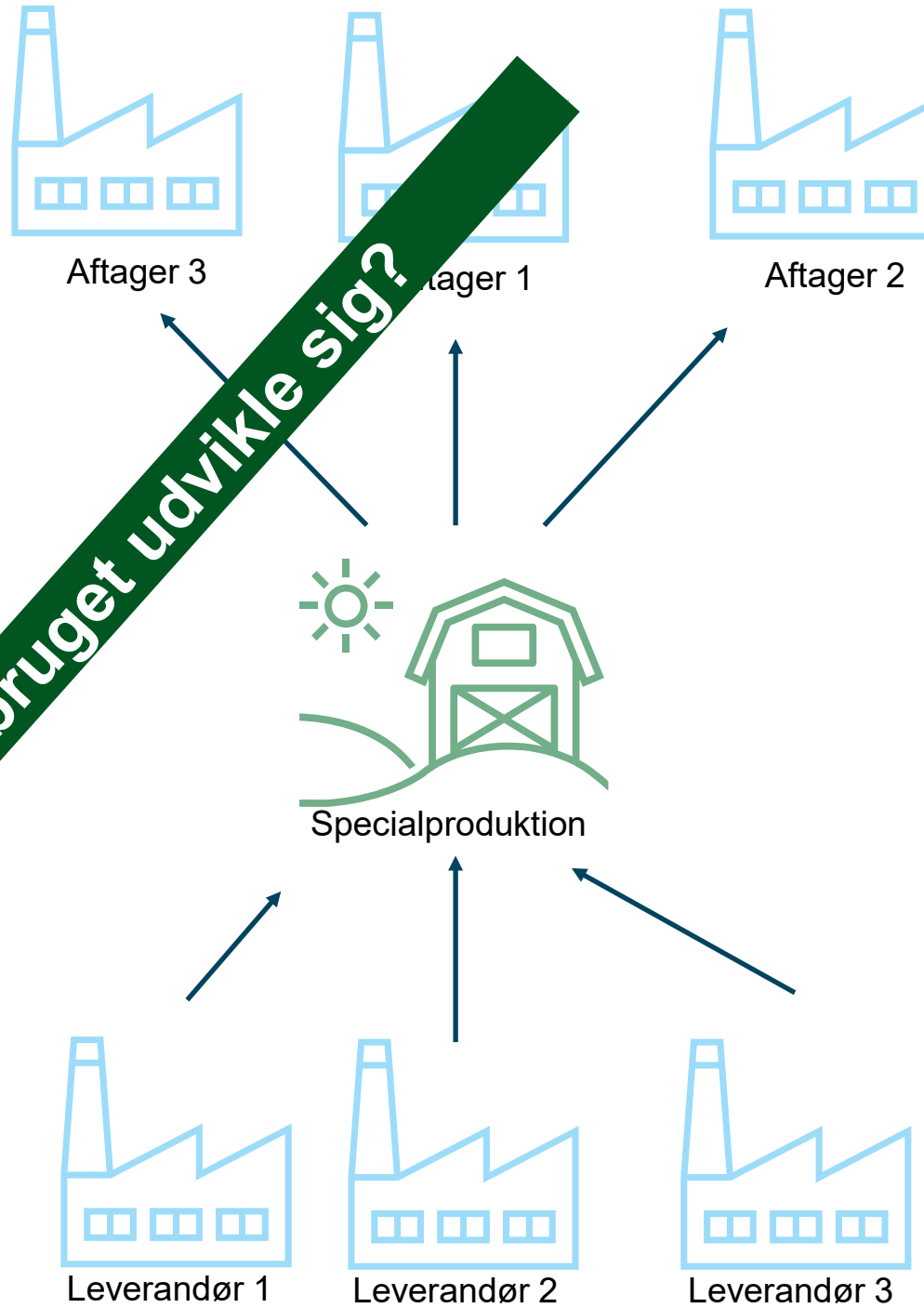
Fælles for modellerne er, at EU Taksonomi, CSRD og ESRS kommer til at sætte rammer for produktionsforudsætningerne i fremtiden.

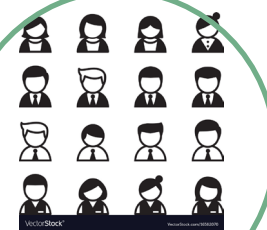
Samarbejde om produktionsforudsætninger

Ingen samarbejde om produktionsforudsætninger

Hvordan ser i landbruget udvikle sig?

Investorer

ESG-
data/rapport

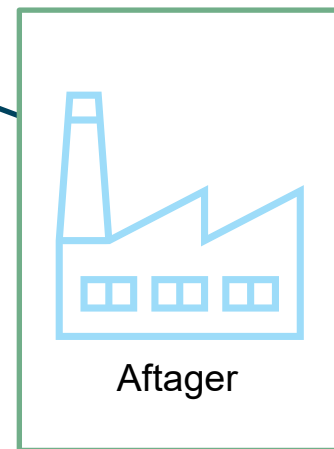
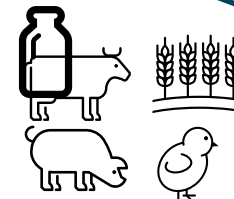
CSRD/ESRS

Hvordan sikres fortsat tiltrækning af
kapital til landbruget

ESG-
data/rapport

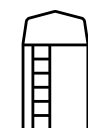

ESG-
data/rapport

Aftager

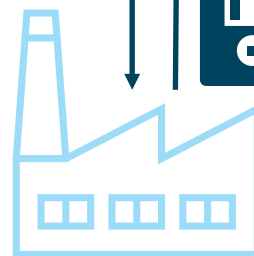
Afregning

ESG-
data/rapport

Afregning

Leverandør

Finansiering

Realkredit-/ pengeinstitut

SEGES
INNOVATION

ESRS – en balancegang

Præsentation af AP4
Finansiell rapportering i forhold til bæredygtighed
v/Kenneth Kjeldgaard

Desk research af nøgletal fra revisionshus (og andre)

Overblik og anbefalinger om nøgletal fra revisionshuse

Formålet med dette notat er at præsentere et kort overblik over anbefalinger til anvendelse af nøgletal.

Anbefaling om nøgletal i årsregnskabsloven og fra revisionshusens modelregnskaber

Større virksomheder (regnskabsklasse C og D) skal ifølge årsregnskabsloven medtage en oversigt over de seneste fem års hoved- og nøgletal i deres årsregnskab. Mindre virksomheder (regnskabsklasse B) kan frivilligt vælge at gøre det, så længe det sker konsekvent og systematisk.

FSR (Danske revisorer) har udarbejdet en Årsrapportmodel for en erhvervsdrivende virksomhed i regnskabsklasse C (stor) inkl. koncernregnskab (udarbejdet i overensstemmelse med Regnskabsvejledning for klasse B- og C-virksomheder).

Fælles for opstillingerne er, at alle anvender bruttomargin og egenkapitalforretning. Overskuds- og soliditetsgraden går igen hos FSR, EY og PwC, mens PwC også medtager afkastningsgraden for modelregnskabet til et selskab i regnskabsklasse C.

Anbefalet nøgletal

Tabel 1: Anbefalet nøgletal fra PwC, VISMA og Dinero	Tabel 2: Anbefalet nøgletal fra EHS og Regnskabsanalyse
Afkastningsgraden Overskudsgraden Egenkapitalens forrentning Bruttomarginen - også kaldet dækningsgraden Soliditetsgraden Likviditetsgraden Likviditetsgraden 2 (PwC) Nulpunktsomsætning (VISMA og Dinero) Debitorers omsætningshastighed Kreditorers omsætningshastighed Varelagerets omsætningshastighed	Afkastningsgrad Overskudsgrad Egenkapitalens forrentning Dækningsgrad Soliditetsgrad Likviditetsgrad Aktivernes omsætningshastighed
Kilde: PwC, VISMA og Dinero	Kilde: EHS og Regnskabsanalyse

Nøgletal, Landmænd	Advisory board	PwC, VISMA og Dinero	L&F Sektorbestyrelse	Anbefalinger til niveauer for udvalgte nøgletal debitor.dk / erhvervshus hovedstaden	Planteavl	Husdyr	Kvæg	Smågrise	Slagtesvin
Rentabilitet / Indtjening	Rentabilitet / Indtjening	Rentabilitet / Indtjening	Rentabilitet / Indtjening						
Afkastningsgrad / ROA	Afkastningsgrad / ROA	Afkastningsgrad / ROA	Afkastningsgrad / ROA	5-10% / >5 %					
Aktivernes omsætningshastighed									
Investeringer	Investeringer (AB vigtigt at få afskrivninger med også)								
Afkastet af investeringer (ROI)									
Overskudsgrad / overskudsmargin	Overskudsgrad / overskudsmargin	Overskudsgrad		>5% / >5 %					
Dækningsgrad		Dækningsgrad		/ >10 %					
Soliditet og risiko	Soliditet og risiko	Soliditet og risiko	Soliditet og risiko						
Kort --/langsigtet gæld									
Gennemsnitlig gældsrente	Gennemsnitlig gældsrente								
Egenkapitalens forrentning		Egenkapitalens forrentning		10-19% /højere end afkastningsgraden					
Soliditetsgrad	Soliditetsgrad	Soliditetsgrad	Soliditetsgrad	>30% / >30%					
Likviditet	Likviditet	Likviditetsgrad 1		>100% / >150 %					
		Likviditetsgrad 2							
Indkøb af ressourcer	Indkøb af ressourcer	Indkøb af ressourcer	Indkøb af ressourcer						
Indkøbspriser									
Lønomkostninger									
Leje/forpagtningsafgifter	Leje/forpagtningsafgifter								
Produktion	Produktion	Produktion	Produktion						
Fremstillingspris	Fremstillingspris		Fremstillingspris						
Maskinomkostninger									
			Nulpunktspriser						
Salg af produkter/ydelse	Salg af produkter/ydelse	Salg af produkter/ydelse	Salg af produkter/ydelse						
Salgspriser									
		Andre							
		Debitorers omsætningshastighed							
		Kreditorers omsætningshastighed							
		Varelagerets omsætningshastighed							
Hvad er nøgletal, og hvad er regnskabstal??									
Investeringer									
Indkøbspriser									
Lønomkostninger									
Leje/forpagtningsafgifter									
Fremstillingspris									
Maskinomkostninger									
Salgspriser			Nulpunktspriser						
Afkastningsgrad = Driftsresultat x 100 / Aktiver									
Likviditetsgrad = Omsætningsaktiver x 100 / Kortfristet gæld									
Soliditetsgrad = Egenkapital x 100 / Aktiver									
Overskudsgrad = Driftsresultat x 100 / Omsætning									
Dækningsgrad = Dækningsbidrag x 100 / Omsætning									
Aktivernes omsætningshastighed = Omsætning / Aktiver									

Virksomhedens økonomiske robusthed

- Generelt er det forfatterens holdning, at en virksomheds robusthed bør måles på virksomhedens evne til at generere overskud i forhold til dens aktiver og omsætning. For størst mulig robusthed skal overskuddet helst være stabilt uden de store udsving. Da det i praksis (og især i landbruget) er vanskeligt, skal virksomheden være i stand til at imødekomme udsving i indtjeningen. Det gøres ved enten at have en solid egenkapital og/eller adgang til tilstrækkelig likviditet.
- Kan dette måles kun ved brug af nøgletal, og giver det et retvisende billede af virksomhedens reelle robusthed?

Strategi for økonomisk robusthed, Landbrug og Fødevarer 2021-2023

Økonomisk robusthed

Vi arbejder for at ændre landmandens fokus "fra kg til kr." og vil prioritere aktiviteter, der har en positiv effekt på landmandens bundlinje, så indtjeningen og den økonomiske robusthed styrkes.

De initiativer, der iværksættes, skal have potentiale til at øge landmandens økonomiske robusthed, som er en væsentlig del af bæredygtighedsbegrebet.

Mål

Indtjening

- Afkastningsgraden stiger med 0,3 % point p.a. til et målinterval på 3-4 % for planteavl og 7-9 % for bedrifter med dyrehold i 2023.

Robusthed

- Soliditeten stiger med min. 1 % point p.a., hvor der tages højde for etableringsår og alder, til et niveau over 30 %.
- Soliditeten suppleres med nulpunktspriser for udvalgte driftsgrene, med en målsætning om, at min. 75 % har en nulpunktspris under prisen i et "normalår".
- 1.000 landmænd har ved udgangen af strategiperioden aktivt anvendt Rating-værktøjet, eksempelvis til brug ved vurderingen af deres robusthed ifm. større investeringer.
- 50 % af landmændene kender deres fremstillingspris i stald og mark (evt. fra seneste årsrapport).
- 50 % af landmændene skal have en pensionsopsparing uden for bedriften på mere end 1 mio. kr.

Hvad tænker (og gør) i?

- Hvordan måles økonomisk robusthed?
 - One frame fits all 😊

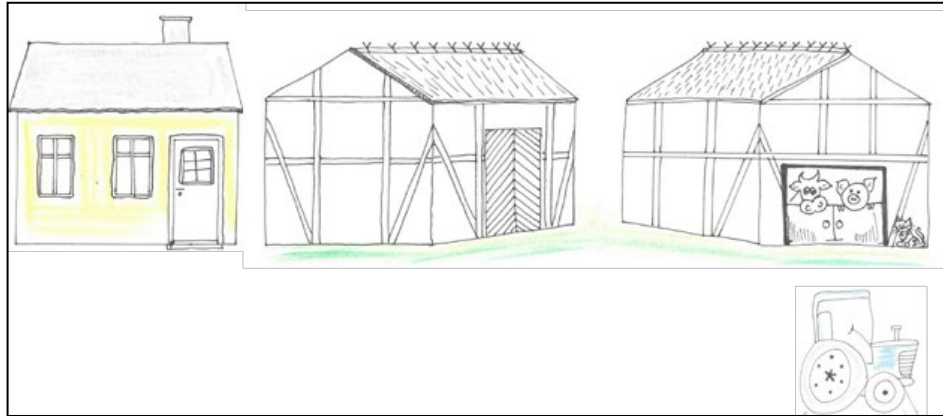

One Frame Fits All!

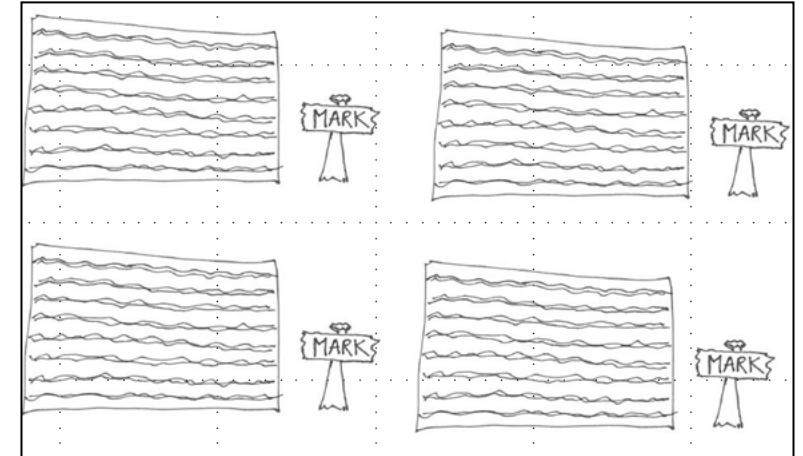
No matter age, gender, skin color, budget or personality - Clear / Transparent frames are here for one and all

WACC - hvilken type virksomhed er landbrug?

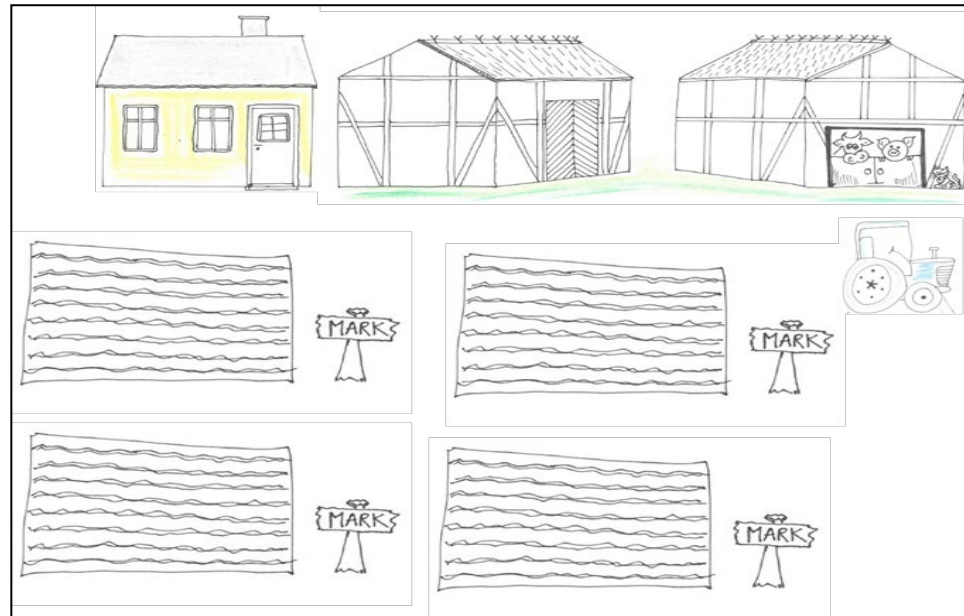
Produktionsvirksomhed?

Ejendomsinvesteringsvirksomhed (jord)?

Eller begge dele?

Hvad tænker (og gør) i?

- Hvordan måles økonomisk robusthed?
 - One Frame !Fits All 😊
 - Kun nøgletal?
 - Kun årsrapport?
 - Tidshorisont?

One Frame Fits All!

No matter age, gender, skin color, budget or personality - Clear / Transparent frames are here for one and all

BORDET RUNDT

Refleksion, inputs og kommentarer
til den bæredygtige udvikling i
landbruget

SEGES
INNOVATION

Opsamling